déi an där zoustänneger Verfassungsrevisiounskommissioun och zréckbehale goufen.

Mir haten als ADR schonn eng zweet punktuell Revisioun vun der Verfassung fir dës Legislaturperiod proposéiert. Ech wëll déi just kuerz rappeléieren: Dat ass eng Propositioun vu mengem Kolleeg Roy Reding iwwert den Déiereschutz, betreffend den Artikel 11bis vun der Constitutioun.

Déi Proposition de loi fir eng punktuell Revisioun vun der Constitutioun, fir d'Lëtzebuerger Sprooch als Sprooch vum Land ze deklaréieren, betrëfft den Artikel 29 vun eiser Constitutioun. Deen Text, wéi gesot, ass genau deen, dee bis elo och an der Diskussioun war: «La langue du Luxembourg est le luxembourgeois. La loi règle l'emploi des langues luxembourgeoise, française et allemande.» Et ass eis Hoffnung, Här President, Dir Dammen an Dir Hären, datt mer déi zwou Verfassungsrevisiounen, déi d'ADR punktuell proposéiert, nach virum Ofschloss vun dëser Legislaturperiod hei kënnen an der Chamber diskutéieren an décidéieren.

Här President, ech däerf Iech deen Text iwwerreechen.

7069 *- Proposition de révision de l'article 29 de la Constitution*

M. Mars Di Bartolomeo, *Président.-* Merci.

11. Dépôt d'une motion par M. Fernand Kartheiser

M. Fernand Kartheiser *(ADR).-* Am selwechte Geescht wëlle mer Iech haut eng Motioun proposéieren, déi op dat ageet, wat ville Leit ganz besonnesch um Häerz läit, an déi de Wëlle vun eiser politescher Gesellschaft hei a Form vun der Chamber wëllt kloer ënnermaueren: datt mer eis zesummen engagéiere fir d'Lëtzebuerger Sprooch an alle Beräicher.

Mir hunn an deene leschten Deeg héiere vu verschiddene Vertrieder vu verschiddene Parteien, wéi wichteg hinnen d'Sprooch ass. Si soen alleguer, déi, déi mer héieren hunn, datt se sech wëllen engagéiere fir eis Sprooch, datt vill méi muss gemaach gi fir eis Sprooch, ouni awer de Multilinguismus a Fro ze stellen. Och dat ass eise Gedanken a mir deklinéieren deen op ganz verschidde Manéieren:

Mir soen, datt mer wëlle Lëtzebuergesch als Nationalsprooch an als administrativ Sprooch ausbauen. Mir wëllen, datt déi Sprooch progressiv ëmmer méi kann als vollwäerteg Sprooch an der Legislatioun an op de Geriichter verwannt ginn an datt déi Uerteeler a verschidde Gesetzestexter musse kënnen op Lëtzebuergesch iwwersat ginn, wéinstens déi Texter, mat deenen d'Leit am meeschte konfrontéiert sinn.

D'Ministèren an d'Administratioune sollten en Effort maachen, hir Kommunikatiounen, Formulairen an aner offiziell Dokumenter un éischter Plaz op Lëtzebuergesch de Leit virzeleeën.

Mir proposéieren, datt am Nationalitéitegesetz drop verzicht gëtt, datt den Niveau vun de Sproochkenntnisser erofgesat gëtt, an datt drop verzicht gëtt, fir Leit, déi 20 Joer am Land wunnen an no där Zäit nach ëmmer kee Lëtzebuergesch kënnen, fir deenen och d'Nationalitéit ze ginn.

Mir hätte gär, a mir komme muer de Mëtten an enger Fro un d'Regierung dorobber zréck, datt d'Lëtzebuerger Sprooch eng Amtssprooch am Sënn vun den Décisioune vum Conseil vun der Europäescher Unioun vum 13. Juni 2005 ass. An an deem Sënn soll d'Regierung och dat bei der Europäescher Unioun ufroen.

Mir wëllen d'Lëtzebuerger Sprooch an de Schoule souwuel als Unterrechtsfach, als Unterrechtssprooch, als Schoulsprooch an als Ëmgangssprooch festschreiwen. Mir wëlle Lëtzebuergesch an der Europaschoul, an de Privatschoulen an an deenen auslännesche Schoulen zu Lëtzebuerg ënnerstëtzen.

Mir wëllen an de Crèchen an am éischten Zyklus vum Fondamental op eng multilingual Fréierzéiung verzichten a Lëtzebuergesch als eenzeg Integratiounssprooch promouvéieren.

D'Offer vu Sproochecoursen a Coursen iwwert d'Lëtzebuerger Kultur soll ausgebaut ginn an eisen auslännesche Matbierger solle reell Méiglechkeete gebuede ginn, fir och kënnen un deene Coursen deelzehuelen.

Am Gesondheets- an am Fleegesecteur wëlle mer, datt d'Regierung eis kuerzfristeg Propositioune mécht, wéi kann effikass garantéiert ginn, datt déi Leit, déi mat Patienten a Kontakt stinn, och d'Lëtzebuerger Sprooch op héijem Niveau schwätzen.

A mir wënschen eis vun der Regierung, datt se eis konkret Propositioune mécht, wéi Lëtzebuergesch an der Geschäftswelt ka promouvéiert ginn, fir datt d'Leit, déi hei an e Geschäft ginn, och kënnen op Lëtzebuergesch hir Wënsch virbréngen.

Motion

D'Chamber,

vu

- datt d'Lëtzebuerger Sprooch op groussen Interessi stéisst an datt besonnesch am Kontext vun engem séieren demografesche Wandel de Wonsch grouss ass, Lëtzebuergesch méi ze fleegen an ze promouvéieren;

- datt vill Bierger, och Vertrieder vu ville politesche Parteien, an der Éffentlechkeet an an de Medie fir eng Revalorisatioun vun der Lëtzebuerger Sprooch plädéieren;

- datt d'Promotioun vun der Lëtzebuerger Sprooch de Multilinguismus net a Fro stellt;

- datt d'Lëtzebuerger Sprooch déi gemeinsam Sprooch vun allen Awunner vum Land soll sinn an dowéinst als Integratiounssprooch muss weider ausgebaut ginn;

fuerdert d'Regierung op:

- de Gebrauch vun der Lëtzebuerger Sprooch als Nationalsprooch an als administrativ Sprooch systematesch auszebauen an ze favoriséieren;

- alles ze maachen, fir datt Lëtzebuergesch progressiv ëmmer méi kann als vollwäerteg Sprooch och an der Legislatioun an am Rechtswiese gebraucht ginn, an an enger éischter Phas rechtlech net verbindlech Iwwersetzunge vun Uerteeler a verschiddene Gesetzestexter maachen ze loossen;

- d'Publikatiounen, Matdeelungen a Formulaire vun alle Ministèren a staatlechen Administratiounen fir d'Éischt op Lëtzebuergesch erauszeginn;

- d'Lëtzebuerger Sprooch als éischt op den Internetsäite vu Gemengen a Stat an och op Stroosseschëlter a Panneaue privilegéiert ze gebrauchen;

- den Niveau vum Sproochentest fir d'Lëtzebuerger Nationalitéit net am Vergläich zu haut erofzesetzen an drop ze verzichten, Leit, déi schonn zwanzeg Joer am Land liewen, ouni Lëtzebuergesch geléiert ze hunn, d'Nationalitéit ze ginn;

- d'Lëtzebuerger Sprooch an der EU als Amtssprooch am Sënn vun der Décisioun vum Ministerrot vun der Europäescher Unioun vum 13. Juni 2005 unerkennen ze loossen;

- d'Lëtzebuerger Sprooch an de Schoulen zu Lëtzebuerg verstäerkt ze ënnerriichten an och als Schoulsprooch, Ëmgangssprooch an de Schoulen an als Unterrechtssprooch festzeleeën;

- Lëtzebuergesch och an der Europaschoul, an de Privatschoulen an an deenen auslännesche Schoulen zu Lëtzebuerg ze ënnerstëtzen;

- an den ëffentleche Crèchen, am Précoce an an der Spillschoul (am „1. Zyklus" vun der Grondschoul) op eng multilingual Fréierzéiung ze verzichten an d'Lëtzebuergescht als eenzeg Integratiounssprooch ze promouvéieren;

- d'Offer vun de Sproochecoursen a vun de Coursen iwwer Lëtzebuerger Kultur konsequent an nohalteg weider auszebauen, och fir d'Integratioun vun den auslänneschen Awunner an anere Leit, déi un eiser Sprooch interesséiert sinn, ze begënschtegen;

- bei den auslännesche Matbierger Reklamm ze maachen, fir datt si Lëtzebuergesch solle léieren, an hinnen dozou och konkret Méiglechkeete bidden;

- bannent dräi Méint e Plang virzeleeën, mat deem effikass a kuerzfristeg garantéiert ka ginn, datt am Gesondheets- an am Fleegesecteur jiddereen, deen am Kontakt mat Patiente steet, Lëtzebuergesch op engem héijen Niveau schwätzt;

- bannent dräi Méint d'Chamber ze informéieren, wéi eng Moossnamen d'Regierung wëllt huelen, fir déi lëtzebuergesch Sprooch an der Geschäftswelt ze promouvéieren;

- der Chamber all sechs Méint e Rapport ze presentéieren, an deem d'Efforte vun der Regierung fir déi Lëtzebuerger Sprooch detailléiert opgezielt an erkläert ginn an an deem weider Initiative proposéiert ginn.

(s.) Fernand Kartheiser.

Alles dat steet an dëser Motioun. Mir hoffen, datt dee groussen Engagement, deen an de leschten Deeg hei deklaréiert ginn ass vun esou ville politesche Säiten, sech och an engem positive Vott iwwert dës Motioun nidderschléit an domadder der Glafwierdegkeet vun deenen, déi deen Engagement fir d'Lëtzebuerger Sprooch professéiert hunn, och zeguttkënnt.

Ech soen Iech Merci.

Une voix.- Très bien!

M. Mars Di Bartolomeo, *Président.-* Merci. Mir géifen dann zum eigentlechen Ordre du jour vun de Mëtten iwwergoen. Als éischte Punkt um Ordre du jour hu mer de Projet de loi 6935 iwwert de Congé parental. D'Riedezäit ass nom Modell 1 festgeluecht. An den honorabelen Här Rapporteur, den Här Gilles Baum, ass scho prett. Här Baum, Dir hutt d'Wuert.

12. 6935 - Projet de loi portant réforme du congé parental et modifiant

1. le Code du travail;

2. le Code de la sécurité sociale;

3. la loi modifiée du 4 décembre 1967 concernant l'impôt sur le revenu;

4. la loi modifiée du 16 avril 1979 fixant le statut général des fonctionnaires de l'État;

5. la loi modifiée du 24 décembre 1985 fixant le statut général des fonctionnaires communaux;

6. la loi modifiée du 14 mars 1988 portant création de congés d'accueil pour les salariés du secteur privé;

7. la loi modifiée du 12 février 1999 portant création d'un congé parental et d'un congé pour raisons familiales;

8. la loi modifiée du 31 juillet 2006 portant introduction d'un Code du travail

Rapport de la Commission de la Famille et de l'Intégration

M. Gilles Baum *(DP), rapporteur.-* Villmools Merci, Här President. Kolleeginnen a Kolleegen, wann een nach net esou laang an der Chamber hei vertrueden ass wéi verschiddener vun Iech, dann ass et ëmmer nach e bësse speziell, hei uewen ze stoen. Wann een dann awer d'Chance huet, e Projet däerfe virzestellen, op deen esou vill Leit dobausse waarden, e Projet, deen deene jonke Famillen entgéintkënnt, e Projet, deen et erlaabt, d'Familljeliewen an d'Aarbecht besser ënner een Hutt ze kréien, da kann ee sech glécklech schätzen. An d'Reform vum Congé parental ass esou e Projet. De Congé parental ass sonner Zweifel eng Erfollegsgeschicht. An de Mëtte schreiwe mer zesummen e weidert Kapitel.

Wann d'Kanner bis an engem säi Liewen antrieden, do ännert sech esou munches, an ech mengen, déi heibannen, déi Kanner hunn, wäerte mer recht ginn. Besonnesch seng Zäit muss ee sech besser andeelen. Et muss ee besser plangen, fir grad wann d'Kanner kleng sinn Zäit ze hunn, eng fest Bindung mam Puppelchen oder mam Kand opzebauen, besonnesch an deenen éischte Joren. An ech soen Iech et, et ass wichteg an et ass och ganz flott, vill Zäit ze hunn, fir mat senge Kanner ze verbréngen, fir mat senge Kanner kënnen ze spillen, ze gesinn, wéi si d'Welt entdecken, wéi si sech kierperlech entwéckelen, wéi si hir Sprooch entwéckelen. An et ass och immens wichteg, dass mer eis Kanner bei all deene Schrëtt ënnerstëtzen.

De Congé parental ass eng Méiglechkeet, déi dem Papp an der Mamm et erlaabt, méiglechst vill Zäit mam Kand ze verbréngen, ouni mussen ze fäerten, Nodeeler an der Aarbechtswelt ze hunn. An ech soen et hei an aller Däitlechkeet: De Congé parental ass e Recht. De Congé parental ass e Recht fir all Papp a fir all Mamm, egal wien dovunner deen éischte Congé parental hëlt a wien den zweeten hëlt.

De Congé parental fousst op enger Initiativ vun der Europäescher Unioun an en huet sech am Laf vun der Zäit weiderentwéckelt, besonnesch wat déi juristesch Sécherheeten ugeet. Zu Lëtzebuerg gouf en 1999 an d'Gesetzgebung iwwerholl an ëmgesat am Kader vun der Direktiv 96/34 vum Conseil vum 3. Juni 1996.

Déi Kolleegen, déi scho méi laang hei an der Chamber vertruede sinn, déi wäerte sech dorunner bestëmmt erënneren. Deemools ass eist Gesetz scho méi wäit gaange wéi déi Direktiv, well d'Direktiv huet virgesinn, dass ee mindestens dräi Méint kéint sech ëm säi Kand bekëmmeren. An déi zwee Modeller, déi hei zu Lëtzebuerg agefouert gi sinn, ech mengen déi kennt Der alleguer, dat heescht: sechs Méint direkt beim Kand bleiwen, sechs Méint Congé parental direkt, fir beim Kand ze bleiwen, oder zwielef Méint hallef.

Och war de Congé parental zu Lëtzebuerg vun Ufank un indemniséiert, eppes wat d'Direktiv net verlaangt huet. An ech mengen och, dass déi Indemnisatioun, déi d'Eltere kritt hunn, och zum groussen Deel zum flotte Succès vum Congé parental bäigedroen huet. War de Congé parental am éischte Moment als eng aarbechtspolitesch Moossnam an d'A gefaasst ginn, sou huet e sech awer ganz séier zu enger familljepolitescher Mesure entwéckelt.

Am Laf vun der Zäit goufe vereenzelt Ännerungen um Congé parental virgeholl, ouni awer déi zwee Modeller, déi ech Iech elo genannt hunn, a Fro ze stellen. Esou gouf 2002 de Congé parental verduebelt fir eng Mamm, déi Zwillinge kritt, an 2006 gouf d'Indemnitéit op 1.778 Euro festgeluecht, respektiv 889 Euro fir e Congé parental zu 50%. An un deene Montanten huet sech vun 2006 bis haut näischt méi geännert.

Wéi vill Elteren awer vum Congé parental profitéiert hunn an all deene Joren, dat beweise folgend Zuelen: Säit senger Aféierung am Joer 1999 bis den 31. Dezember 2014 hunn 80.863 Elteren de Congé parental an Usproch geholl. Dat ware 64.676 Mammen a 16.187 Pappen. A Prozenter ausgedréckt: 80% Mammen an 20% Pappen.

Bei de Mammen hu 24% de Congé parental hallef geholl a 76% Vollzäit. Bei de Pappen ass et e bësse méi équilibréiert: 42% Hallefzäit an 58% Vollzäit.

Am Joer 2015 konnt een awer feststellen, dass méi Elteren e Congé parental geholl hu wéi an der Moyenne vun deene Jore virdrun: genee 4.595 géint 4.256 am Joer virdrun, wat eng Steigerung vu ronn 8% ass.

Wee sech fir den Detail interesséiert, fënnt dësen an och nach ganz vill flott Informatiounen am Rapport d'activité vum Familljeministère.

Et war der Regierung wichteg, eng Bestandsopnam ze maachen, fir ze kucken, wat fir eng Aarbechtsmodeller den Elteren an awer och de Patrone géifen entgéintkommen. An et ass wichteg, hei ze ënnersträichen, dass dat Gesetz, wat mer elo hei virleien hunn, e Konsens ëmsetzt tëscht der Regierung an de Sozialpartner aus dem Abrëll 2015.

Donieft gouf vum Familljeministère e representative Sondage mat 1.235 Leit an Optrag ginn, fir erauszefannen, ob d'Leit genuch informéiert sinn, wat de Congé parental ass, wat d'Grënn sinn, fir de Congé parental ze huelen oder net ze huelen, a wat d'Grënn sinn, fir en ze huelen oder en net ze huelen, wann Adaptatiounen um Congé parental géife virgeholl ginn.

Abee, ech kann Iech soen: Dee Sondage huet gewisen, dass d'Leit dobausse ganz gutt wëssen, wat de Congé parental ass. Op alle Fall hu 85% vun de Leit dat uginn. An och 55% vun den Dammen, déi am Sondage matgemaach hunn, an 20% vun den Hären hunn uginn, den éischte Congé parental geholl ze hunn, de Congé parental beim éischte Kand.

Déi Haaptgrënn, fir de Congé parental net ze huelen, ware finanziell Grënn an e Manktum u Flexibilitéit bei den Aarbechtszäiten. Dës Reform ass wuel eng familljepolitesch Reform, mä si soll och de Patronen entgéintkommen, fir zesumme mam Papp oder der Mamm e flexibele Modell ze fannen, deen deenen zwee passt. De Patron kann zesumme mat den Elteren ënner méi Modeller wielen. E ka méi Modeller erausichen, déi och hien a sengem Betrib arrangéieren, well déi méi grouss Wiel stäerkt a mengen Aen d'Vertrauen tëschent dem Papp, der Mamm an hirem Patron, an ech denken, och d'Motivatioun op der Aarbecht.

Wat sinn dann elo déi Modeller, ënnert deenen d'Elteren an Zukunft sech dee kënnen erausichen, dee fir hir Situatioun am beschte passt? Als Éischt emol kann ee weiderhin de Congé parental huele sechs Méint ganz. Wann dat engem ze laang ass, kann een de Congé parental erofschrauwen op véier Méint ganz. Manner geet awer net, well mer duerch d'Contrainte vun der Direktiv gebonne sinn, mindestens véier Méint ze accordéieren.

Dëse Modell gëllt fir all Elteren, déi en Aarbechtskontrakt hu vu mindestens zéng Stonnen d'Woch. An dat ass eng wichteg Neierung, well virdru konnt een de Congé parental nëmmen huelen an et konnt een nëmmen an de Genoss vum Congé parental kommen, wann ee mindestens 20 Stonnen d'Woch geschafft huet. Mat deem ale System hu mer ganz vill Leit ausgeschloss.

Weiderhi kann ee mam Accord vum Patron och déi zwielef Méint hallef huelen. Och déi kënnen op aacht Méint reduzéiert ginn. Dëse Modell gëllt fir all Papp an all Mamm, déi en Aarbechtskontrakt vu mindestens 20 Stonnen d'Woch hunn.

Déi Pappen a Mammen, déi an engem Aarbechtskontrakt vu 40 Stonnen d'Woch sinn, kënnen ënner zwee weidere Modeller wielen: entweder véiermol ee Mount an enger Period vun 20 Méint respektiv wärend 20 Méint een Dag (veuillez lire: an der Woch) doheem beim Puppelche bleiwen, dat heescht 80% schaffe wärend 20 Méint.

Wichteg ass och ervirzesträichen, dass den éischte Congé parental obligatoresch muss nom Congé de maternité oder dem Congé d'allaitement geholl ginn. Ass dat net de Fall, geet d'Recht op den éischte Congé parental verluer. Eng Ausnam gëllt hei awer fir allengerzéiend Mammen.

Dir wësst, dass d'Regierung och wëllt de Congé pour raisons familiales op de Leescht huelen, soudass an Zukunft all Mamm wäert dräi Méint no der Gebuert zegutt hunn, ob se hire Puppelchen niert oder net.

Wat si weider Neierungen, nieft den neie Modeller? D'Alterslimitt vum Congé parental geet vu véier op fënnef Joer erop a se geet op zwielef Joer erop am Fall vun enger Adoptioun. Hei ass ze bemierken, dass am aktuelle Regimm de Congé parental schonn zur Halschent muss geholl ginn, éier d'Kand fënnef Joer huet. An Zukunft geet et duer, dass de Congé parental ufänkt virun deem Dag, wou d'Kand seng sechs Joer kritt.

Am Adoptiounsfall bei engem méi ale Kand, zum Beispill, gëtt eng Period vu sechs Méint (veuillez lire: sechs Joer) gerechent vum Enn vum Congé d'accueil respektiv vum Jugement bis zum Alter vu maximal zwielef Joer.

Fir konform mam europäesche Recht ze sinn, muss de Sëtz vun der Firma, bei där ee schafft, och net méi zu Lëtzebuerg sinn. Mä fir de Congé parental kënnen unzefroen, muss ee wärend deenen zwielef Méint virum Ufank vum Congé parental bei der Lëtzebuerger Sécurité sociale affiliéiert gewiescht sinn. Och muss d'Kand net méi doheem bei deem Elterendeel wunne säit der Gebuert oder dem Accueil, well d'Garde alternée an d'Garde partagée ëmmer méi Famillje betreffen. Et geet duer, wann d'Kand déi meeschten Zäit bei deem ass, deen de Congé parental gefrot huet, ouni dass d'Kand wierklech muss op eng aner Adress ëmgemellt ginn.

Fir de Congé parental opzemaache fir Persounen, déi manner wéi 20 Stonnen d'Woch schaffen oder verschidden Aarbechtskontrakter cumuléieren, ass d'Minimumstonnenzuel op zéng Stonnen d'Woch erofgesat ginn. Doduerch gëtt de Pool vun de Leit, déi an de Genoss vum Congé parental kënne kommen an trotzdeem de Lien mat hirer Aarbecht wëllen halen, wesentlech méi grouss.

Den neie Congé parental erlaabt et och Persounen, déi méi Aarbechtskontrakter hu bei verschiddene Patronen, zum Beispill Leit, déi stonneweis bei anere Leit doheem am Stot schaffen, de Congé parental kënnen ze huelen.

Wéi virdru beschriwwen, huet eng Persoun, déi manner wéi 20 Stonne schafft bei méi Patronen, elo och en Urecht op e Congé parental vu véier Méint ganz oder sechs Méint ganz. Schafft si bei méi Patronen, ass ëmmer den Accord vun de Patronen alleguerte verlaangt.

Nach eemol am Kloertext: E Papp oder eng Mamm schafft 40 Stonne bei deemselwechte Patron, da kënne si tëschent deene sechs Modeller wielen. E Papp oder eng Mamm schafft 40 Stonnen d'Woch bei verschiddene Patronen, da kënne se véier Méint ganz oder sechs Méint ganz huelen. E Papp oder eng Mamm schafft tëschent 20 a 40 Stonnen d'Woch bei engem Patron, da kënne se véier oder sechs Méint ganz huele respektiv aacht oder zwielef Méint hallef. Eng Mamm oder e Papp schafft tëschent 20 a 40 Stonnen d'Woch bei méi Patronen, da kënne si véier oder sechs Méint fir sech huelen. Eng Mamm oder e Papp schafft manner wéi 20 Stonne bei engem oder méi Patronen, da kënne se véier oder sechs Méint ganz huelen.

Ech wëll och notéieren, dass déi Leit mat engem Contrat d'apprentissage, dat heescht déi Leit, déi eng Léier maachen, och kënnen an de Genoss komme vum Congé parental, véier Méint oder sechs Méint ganz.

Eng Neierung ass och, dass en hallwe Congé parental bedeit, dass d'Aarbechtszäit ëm 50% gekierzt gëtt an net wéi bis elo 20 Stonnen d'Woch manner wéi festgehalen ass am Aarbechtskontrakt.

Déi nei Modeller vum fraktionéierte Congé parental gi vum Elterendeel an dem Patron an engem Plan de congé parental festgehalen an dann zesumme mat der Demande un d'Zukunftskeess geschéckt. Ännerungen un deem Plang sinn nëmme méiglech, wat d'Méint oder den Horaire ugeet. De Modell vum Congé parental kann awer net méi geännert ginn, wann e bis eemol accordéiert ass.

Wann et keen Accord gëtt tëschent dem Patron an dem Elterendeel, wat de Modell ugeet, da proposéiert de Patron e Gespréich an en alternative Plan de congé parental an engem Délai vun zwou Wochen. Wann och dee Congé parental refuséiert gëtt, da behalen de Papp oder d'Mamm d'Recht op véier oder sechs Méint ganz.

Deen Elterendeel, deen den éischte Congé parental wëllt huelen, muss sengem Patron Bescheed soe per Post, also als Recommandé, an dat spéitstens zwee Méint, éier de Congé de maternité ufänkt.

Den zweete Congé parental ka geholl gi vun deem Elterendeel, deen den éischte Congé parental net hat. Well et en Individualrecht ass, kann een deen och net weiderginn. Wat allerdéngs nei ass, dat ass, dass déi zwee Elterendeeler kënne gläichzäiteg de Congé parental huelen. Wéi beim éischte Congé parental muss de Patron och hei véier oder sechs Méint ganz accordéieren. Fir déi aner Modeller muss een e Plan de congé parental mat sengem Patron ausschaffen.

Beim zweete Congé parental däerf de Patron aus gewëssene Grënn, déi am Aarbechtsrecht virgesi sinn, den Ufank vum Congé parental op e spéideren Datum verleeën, wann zum Beispill e groussen Deel vu sengem Personal de Congé parental géif wëllen zur selwechter Zäit huelen an den normalen Aarbechtsoflaf net méi geséchert wier.

Wärend dem ganze Congé parental ass de Papp oder d'Mamm géint eng Entloossung ofgeséchert, an dat vum leschten Dag un, wou een de Congé parental kann ufroen, bis zum Enn vum Congé parental.

Mir hu beim zweete Congé parental och Wäert drop geluecht, dass dat Recht, e Congé parental zesummen ze huelen, net nëmmen en theoretescht Recht bleift. An dofir ass den Délai, wou den Elterendeel de Congé parental beim Patron muss ufroen, vun haut sechs Méint op zukünfteg véier Méint gekierzt ginn. Esou ass et dem Papp zum Beispill méiglech gemaach ginn, den zweete Congé parental och reell kënnen unzetrieden, wann d'Mamm de Congé consécutif hëlt.

Den zweete wichtegen Aspekt niewent enger méi grousser Flexibilitéit ass d'Héicht vum Ersatzgeld, dat d'Elteren, déi sech derfir entscheeden, de Congé parental ze huelen, och kréien. Den aktuelle Montant vun 1.778 Euro ass fir vill Leit ganz kloer eng Brems. An de Sondage huet et ganz kloer gewisen: Wat de Revenu méi héich, ergo den Ausfall méi héich ass, wat d'Leit och méi zécken, fir vum Congé parental ze profitéieren. Dat beweist och de Congé non indemnisé vu véier Méint, deen een am ale Gesetz konnt huelen: Bei der Zukunftskeess si keng Handvoll esou Demanden eragaangen, an dat säit 1999.

Fir deem entgéintzewierken, gëtt e regelrecht Ersatzgehalt, e Revenu de remplacement, agefouert. Dëst Gehalt gëtt au prorata vun deem ausbezuelt, wat vun der Pai verluer geet, an dat mat engem maximale Plaffong vun 3.204 Euro brutto. Domat komme mir och dem Avis vum Statsrot aus dem Joer 2004 no. An duerch den neie System behalen d'Elteren och weiderhin ouni Ennerbriechung hir Assurance pension. Och ass duerch d'Aféierung vun engem Ersatzloun eng automatesch Upassung un den Index ofgeséchert, wat bei der aktueller Indemnitéit säit 2006 net méi de Fall war.

Duerch d'Méiglechkeet, am fraktionéierte Modell 20% doheem ze bleiwen, gëtt de Lounausfall natierlech wesentlech méi kleng, wéi wann e 50% oder 100% wär. Well d'Suen, déi an engem Stot sinn, eropginn, an hoffentlech och méi Pappe vum Congé parental Gebrauch wäerte maachen, gëtt sech erwaart, dass et fir d'Frae méi einfach gëtt, fir doheem ze bleiwen oder fir zréck an d'Aarbecht ze goen, well de Budget vum Stot bal identesch bleift.

De Revenu de remplacement gëtt gerechent um Revenu cotisable vun deene leschten zwielef Méint virum Ufank vum Congé parental. De Centre commun de la sécurité sociale iwwerliwwert déi Zuelen dann un d'Zukunftskeess, déi zoustänneg ass, fir de Revenu de remplacement auszebezuelen. De Montant vum Revenu de remplacement huet als ënnescht Limitt den onqualifizéierte Mindestloun vun 1.922 Euro an als iewescht Limitt 3.204 Euro brutto, wat dem soziale Mindestloun plus zwee Drëttel entsprécht. Dës Montante bezéie sech natierlech op Vollzäitaarbechtskontrakter vun 173 Stonnen d'Woch (veuillez lire: de Mount).

A Leit, déi sech derfir interesséieren, Leit, déi wëllen ausrechnen, wivill si dann als Bruttorevenu de remplacement géife kréien an deene verschiddene Modeller, deene Leit kann ech de Calculateur un d'Häerz leeën, dee se kënne fannen um Site vun der Zukunftskeess ënnert der Adress www.cae.public.lu.

D'Gesetz gesäit och vir, dass d'Elteren, déi hir Demande scho gemaach hunn, mä deenen hire Congé parental eréischt nom Akraafttriede vum Gesetz ufänkt, kënnen eng nei Demande maachen, fir eventuell vun deenen neie Modeller ze profitéieren. Dee Moment sinn d'Délaien acquis, déi ee muss respektéieren, fir eng Demande ze maachen, mä de Patron kann awer deen neie Modell refuséieren. Da fält den Elterendeel automatesch op dee Modell zréck, dee mam Patron ausgemaach gi war an deen och accordéiert gi war.

Fir de Leit entgéintzekommen, déi an hirem ugefrote Modell wëlle bleiwen, also sechs Méint oder zwielef Méint hallef, awer vum neie Revenu wëlle profitéieren, gesäit eng weider Dispositioun vir, dass se sech par lettre recommandée kënne bei der Zukunftskeess mellen, wuelverstane wann de Congé parental nom Akraafttriede vum Gesetz, dat heescht ab dem 1. Dezember, a Kraaft trëtt.

Fir all weider Informatiounen, wat d'Avise vun de Beruffskummeren ugeet oder d'Avise vum Conseil d'État, verweisen ech op mäi schréftleche Rapport.

Ech wëll awer drop hiweisen, dass d'Kolleege vun der CSV am September fënnef Amendementer virgeluecht hunn, déi eng nach méi grouss Flexibilisatioun virgesinn haten, an och de Wëllen ausgedréckt hunn, beim uniformen Tariff ze bleiwen. Net nëmmen aus Zäitgrënn, mä besonnesch well dëst Gesetz - an ech ënnersträichen dat nach eng Kéier - op engem ausgehandelten Accord mat de Gewerkschaften an de Patronatsvertrieder baséiert, goufen dës Amendementer net ugeholl.

Well dëst Gesetz awer just eng weider Etapp ass a bestëmmt och net fir d'Éiwegkeet gëllt, hu mir eis parteiiwwergräifend gëeenegt, eng Motioun eranzereechen, wou mer d'Regierung opfuerderen, an dräi Joer e Bilan ze maache vun deenen neie Mesuren an och weider Weeër ze sichen, fir de Congé parental nach méi flexibel kënnen ze maachen. An, Här President, erlaabt mer, dass ech lech hei déi Motioun iwwerreechen.

Motion 1

La Chambre des Députés,

considérant

- que la conciliation entre vie professionnelle et familiale est depuis longtemps une priorité politique;

- que les mesures mises en œuvre pour atteindre cet objectif doivent s'adapter le mieux possible aux besoins des familles;

- que le sondage effectué à la demande du Ministère de la Famille, de l'Intégration et à la Grande Région en vue de la réforme du congé parental a identifié certains motifs de renonciation au congé parental;

- que le projet de loi 6935 portant réforme du congé parental vise à répondre aux besoins exprimés par les parents en ce qu'il

- flexibilise les modèles et les périodes de congé parental,

- étend le cercle des bénéficiaires potentiels en allégeant les conditions d'octroi,

- incite plus de parents à prendre un congé parental;

- qu'il importe de continuer l'analyse des moyens mis en œuvre pour concilier vie professionnelle et vie privée, y compris en tenant compte des amendements et propositions faits au cours des travaux parlementaires;

- que déjà la loi du 12 février 1999 portant création d'un congé parental et d'un congé pour raisons familiales prévoyait dans son article 19 une évaluation des effets des dispositions portant notamment sur l'incidence du congé parental sur le marché de l'emploi, ses effets sur l'égalité des chances et ses effets dans l'intérêt de l'enfant;

invite le Gouvernement

- à dresser un bilan du nouveau système du congé parental après une période de trois années et à évaluer les différents modèles proposés aux parents;

- à présenter, le cas échéant, des propositions d'adaptation.

(s.) Gilles Baum, Taina Bofferding, Françoise Hetto-Gaasch, Fernand Kartheiser, Roberto Traversini.

Da wéilt ech ofschléisse mat engem ganz grousse Merci un alleguer d'Kommissiounsmemberen, déi ganz, ganz äifreg matgeschafft hunn un den Aarbechten, un eise ganz fläissege Sekretär, den Här Jean-Paul Bever, fir seng gutt Aarbecht, an e ganz besonnesche Merci och un d'Madamm Myriam Schanck, déi Presidentin ass vun der Zukunftskeess, déi eis mat ganz vill Sachverstand duerch dëse ganz wichtegen an och immens flotte Projet begleet huet.

Ech soen lech alleguerten e grousse Merci.

Plusieurs voix.- Très bien!

M. Mars Di Bartolomeo, *Président.-* Merci. An den Här Rapporteur hätt och nach der Chamber kënne Merci soen, dass se him e puer Minutte méi Riedezäit ginn huet.

(Interruptions et hilarité)

Voilà, dat gesot, ginn ech d'Wuert dann direkt weider un d'Madamm Françoise Hetto fir d'CSV.

Discussion générale

Mme Françoise Hetto-Gaasch *(CSV).-* Här President, Dir Dammen an Dir Hären, ech wëll fir d'Éischt dem Rapporteur, dem Gilles Baum, e grousse Merci soe fir säi ganz ausféierleche souwuel schréftleche wéi och mëndleche Rapport. Erlaabt mer vläicht, fir am Ufank e klengen, wierklech e ganz klenge Réckbléck ze maachen.

De Congé parental, deen ass hei am Land agefouert ginn opgrond vun enger, wéi Dir et och gesot hutt, EU-Direktiv vum 3. Juni 1996, déi en individuellt Recht vu minimum dräi Méint Congé parental fir all Elterendeel, dee schafft, am Fong geholl garantéiert. An dat ass e Recht, dat doduerch entsteet, dass een e Kand kritt oder e Kand adoptéiert. Déi Direktiv ass hei zu Lëtzebuerg duerch d'Gesetz vum 12. Februar 1999 transposéiert ginn.

Loosst mech drun erënneren, dass dee Congé parental deemools als en neit an och zousätzlecht Instrument fir d'Bekämpfung vum Chômage ugesi ginn ass. De Congé parental sollt näämlech dozou déngen, fir Chômeuren oder Leit ouni Aarbecht als Remplaçanten ebe fir deen Zäitraum ze rekrutéieren, wou eng Aarbechtsplaz duerch e Congé parental net besat wier.

D'Etüd iwwert de Congé parental vun 2002 huet awer besonnesch déi familljepolitesch Aspekter wéi och déi vun der Chancëgläichheet als ganz positiv ervirgestrach. D'Ziler vum Congé parental si manner beschäftegungspolitescher Natur, mä éischter familljepolitescher Natur. En plus droe se dozou bäi - an do gëtt d'Chancëgläichheetsministesch mer bestëmmt recht -, dass mer iwwert dëse Wee der Chancëgläichheet tëschent Fra a Mann och e Stéck méi no kommen.

D'Famill kritt mam Congé parental déi Ënnerstëtzung vum Stat, déi hir och zousteet. Mir hunn als CSV nach ëmmer d'Meenung vertrueden an eis Politik och dorobber ausgeriicht, dass een den Eltere soll de Choix loossen, dass een den Eltere soll all Méiglechkeeten oploossen, wéi si hiert Familljeliewe wëlle gestalten, ob si fir e Congé parental optéieren oder net, ob si ganz doheem bleiwen, fir sech selwer ëm d'Erzéiung vun hire Kanner ze bekëmmeren, oder ob si Deelzäit oder ganzdaags schaffe ginn an op Famill, Betreiungsstrukturen oder awer och Dageselteren zréckgräifen.

Déi ganz Diskussioun ronderëm de Congé parental muss een awer och kucken an engem Gesamtkontext vun éischtens Aarbechtszäiten, déi besser op d'Conciliatioun vu Famill a Beruffsliewe mussen ofgestëmmt ginn, a vun zweetens alle méigleche Formen u flexibele Betreiungsmesuren.

Ech wëll op dëser Plaz drun erënneren, dass an deenen zwou leschte Regierungen immens vill Efforte gemaach gi sinn, wat souwuel d'Crèchë wéi och d'Betreiung vun de Kanner ubelaangt, déi am Schoulalter sinn. Et gouf e Statut fir Dagesmammen agefouert, fir domadder wierklech och e breede Spektrum u méigleche Betreiungsmodeller ze offréieren.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, de Congé parental stellt net nëmmen e Recht duer fir all Elterendeel, e stellt awer och eng Erausfuerderung duer fir all Patron vun enger Entreprise. Wat de Volet Aarbechtszäitorganisatioun ubelaangt, do bleift nach villes ze maachen, well déi ganz Conciliatioun Famill a Beruff, déi hänkt wierklech maassgeblech dovunner of, wivill Optiounen een als Elteren huet, fir de Spagat tëschent Famill a Beruff dann och ze realiséieren.

Duerfir hu mir als CSV an der Kommissioun och eng Rei Amendementer an deem Sënn proposéiert gehat. Ech komme gläich dorobber zréck.

Ech wëll awer op dëser Plaz och mäi Respekt ausdrécke fir all déi Patronen an Entreprisen, déi wierklech hiert Bescht maachen, fir dass hir Mataarbechter de Congé parental kënnen huelen, déi och d'Décisioune vun den Eltere respektéieren, ouni dass dat Konsequenzen op deenen hir zukünfteg Carrière huet. Et ass

sécherlech net einfach, de Congé parental an déi betriiblech Organisatioun mat anzebauen, ganz besonnesch net fir déi méi kleng Entreprisen. Mir sinn eis och bewosst, dass et Betriber gëtt, déi de Wënsch vun hire Salariéë méi einfach kënnen nokomme wéi anerer, net well déi et net wëllen, mä well si et einfach organisatoresch gesinn net hikréien.

Et ass och begréissenswäert, dass d'ABBL gëschter eng Absichtserklärung ënnerschriwwen huet, dass een dann an Zukunft kann de Remboursement vum Immobilieprêt wärend der Zäit vum Congé parental ënnerbriechen.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, mat dësem Gesetzestext ginn eng ganz Partie Adaptatioune vum aktuelle Congé parental gemaach. Engersäits gëtt déi aktuell Indemnitéit duerch e Revenu de remplacement ersat, an anerersäits kréien d'Elteren an Zukunft d'Méiglechkeet, fir en dach awer méi flexibele Congé parental ze huelen.

Mir sinn als CSV och der Meenung, dass et wierklech Zäit war, de Congé parental ze iwwerkucken an ze iwwerschaffen. Allerdéngs hätt ee kënnen dës Reform notzen, fir e Stéck méi wäit ze goen a méi eng grouss Palett u flexibele Méiglechkeeten unzebidden. Zanter dass de Congé parental agefouert ginn ass, kann ee feststellen, dass ëmmer méi Mammen a Pappen dovunner Gebrauch maachen. An dat ass och gutt esou. 2001 waren et ronn 30% vun den Elteren, déi de Congé parental geholl hunn. Abee, 2014 si mer awer trotzdeem scho bei 44,1%.

Am mannste gëtt en allerdéngs genotzt vun de Monoparentallen. An dass net méi Elteren de Congé parental huelen, dat huet natierlech och verschidden Ursaachen. Fir déi eng ass, wéi et gesot ginn ass, de Montant vun der Indemnitéit ze niddreg fir de Fall, wou se e géife ganz beieneen huelen. Anerer fäerten, hir Carrière géif duerch de Congé parental dach awer e Knécks kréien. Fir anerer ass et awer och dacks en No-Go vusäite vum Patron. A fir nach anerer ass en, esou wéi mer e bis elo haten, ganz einfach vill ze vill rigid.

Mir begréissen als CSV prinzipiell all Mesure, déi drop ausgeriicht ass, den Elteren d'Liewe manner schwéier ze maachen an hinnen et och ze erlaben, méi Zäit mat hire Kanner ze verbréngen. Duerfir begréisse mir et och, dass d'Regierung higeet an de Congé parental méi flexibel wëllt gestalten.

Mir haten an eisem Wahlprogramm stoen, dass mer d'Vereenbarkeet vu Famill a Beruff wéilte verbesseren iwwert de Wee vu méi enger flexibeler Aarbechtszäitorganisatioun. An do kënnen natierlech e flexibele Congé parental an eng aner Aarbechtszäitorganisatioun doudsécher derzou bäidroen.

Flexibilisatioun an Aménagement vun der Aarbechtszäit geheieren zum Zäitgeescht. D'Patronat ass jo am Prinzip och mat enger Reform vum Congé parental am Sënn vu méi Flexibilitéit d'accord, hätt sech awer gewënscht, dass déi Diskussiounen iwwert d'Aarbechtszäitorganisatioun parallell gefouert gi wieren an dass een am Fong geholl op deem Ganzen e Konsens fonnt hätt.

Mir bedaueren, dass dat net geschitt ass, well mir sinn och iwwerzeegt, dass een, wann dat de Fall gewiescht wier, nach hätt kënne ganz aner Méiglechkeete fir de Congé parental erausschielen. An dës Reform wier do derduerch méi ambitiéis ginn.

Duerfir hate mir och eng Partie Amendementer proposéiert, déi dem Wonsch vu ganz villen Eltere ganz bestëmmt entgéintkomm wieren. Mir schwätzen hei vill iwwert d'Elteren. Mir alleguer wäerten haut de Mëtte vill iwwert d'Eltere schwätzen a wéi een et fir si ka besser organiséieren, mä ech wëll awer op dëser Plaz och ee Wuert iwwert dee klenge Mënsch soen, ëm deen et am Fong geholl geet: d'Kand.

Déi éischt dausend Deeg am Liewe vun engem Kand sinn entscheedend, wat de physeschen a psychesche Bien-être fir de Rescht vu sengem Liewen ubelaangt. Dausend Deeg, dat sinn néng Méint Schwangerschaft an eppes méi wéi zwee Liewensjoren. D'Bindungsfäegkeet fänkt am Bauch vun der Mamm un. Déi éischt zwee Liewensjore festegt de Puppelchen dann d'Liene mat senge Bezuchspersounen, am Idealfall den Elteren. Déi éischt Jore sinn entscheedend, de Rapporteur huet dat och ënnerstrach, an duerfir sollt een och dëse jonken Eltere wierklech d'Chance ginn, déi éischt Zäit, déi éischt Joren esou vill wéi méiglech Zäit mat hirem Puppelchen ze verbréngen.

Dat ass och de Wonsch vu ganz villen Elteren. Jonk Eltere wëllen dee Stress, dee sech ergëtt duerch d'Jongléieren tëschent Famill a Beruff, einfach net méi hinhuelen. Vun den Elengerzéier guer net ze schwätzen!

Fir dass eng Famill awer kann zu enger Famill zesummewuessen, brauch se Zäit. Dohier muss et méiglech ginn, duerch en dach awer flexibele Congé parental seng Aarbechtszäit esou anzedeelen, dass all Famill sech hir ënnerschiddlech Liewensaart a -weis kann erméiglechen, sech awer och hiren Job ka sécheren, am Aarbechtsprozess mat drableiwen an awer iwwer e puer Joer genuch Zäit huet, fir mat deem neie klenge Familljemember eng enk Relatioun opzebauen.

D'Patronen hu jo eigentlech och all Interessi drun, hire Leit entgéintzekommen, well zefridde Salariéë sti gemengerhand dem Betrib trei zur Säit. D'Betriber, déi net kënnen duerch héich Léin Leit unzéien, kënnen dat awer eventuell duerch interessant a familljefrëndlech Aarbechtszäitaménagementer maachen. Et huet deemno jiddwereen eppes drun ze gewannen. A vu dass de Gesetzestext souwisou virgesäit, dass de Patron muss fir all Flexibilisatioun säin Accord ginn, sollt een et dem Patron an dem Salarié iwwerloossen, eng fir si agreabel Léisung ze fannen. Op alle Fall sollen et net legislativ Barrièrë sinn, déi der Flexibilitéit am Wee stinn.

Duerch eis Amendementer, déi leider net ugeholl gi sinn, hätten d'Elteren an d'Kand méi Zäit firenee kritt. Si hätte vill méi eng breet Palett vu Méiglechkeete gehat, an dat ouni dass et de Stat méi deier gi wier. Am Géigendeel. À propos Käschten, do kommen ech och nach drop ze schwätzen.

Mir wollten den Elteren de Choix ginn, tëschent dräi verschiddene Congé-parentallen ze wielen: véier Méint ganz, sechs Méint ganz oder souguer aacht Méint Congé parental temps plein. Dernieft hätt een dës dräi Formen och nach kënne fraktionéieren. D'Leit, déi plein temps schaffen, hätte kënne mat eisen Amendementer innerhalb vun deem Congé parental, dee fir si a Fro kënnt, ufroen, net just fir zur Halschent, och net just fir zu 80% schaffen ze goen, esou wéi et elo virgesinn ass, neen, no eise Virstellungen hätte si kënne carrément tëschent enger Palett vun 20%, 40%, 50%, 60% an 80% wielen. Zu allem hätt natierlech de Patron säin Accord misse ginn. E muss dat jo mam neien Text souwisou maachen.

Mir sinn der Meenung, an de Sondage beweist et och, dass d'Eltere sech prioritär méi Zäit, méi Flexibilitéit wënschen an net un éischter Stell méi Indemnitéit. Eis Amendementer hätten e grousse Choix erméiglecht.

Dobäi muss een awer och soen, dass de Choix fir Flexibilitéit, zum Beispill dee Moment, wou ee sech derfir décidéiert, 80% schaffen ze goen an 20% vum Congé parental ze profitéieren, dass dat op Käschte geet vun der Zäit. Well et dierf een net iwwer 30 Méint 80% schaffe goen, esou wéi dat engem am Fong geholl géif zoustoen, wann een dat vun de sechs Méint ëmrechent, mä just wärend 20 Méint.

Zweetens, d'Regierung gesäit vir, déi forfaitaire Indemnitéit duerch e Revenu de remplacement, deen op 3.200 Euro brutto maximal fixéiert ass, ze ersetzen. Mir als CSV, mir halen un deem aktuellen indemnitairë System fest. Wéisou?

Ma mir sinn der Meenung, dass eng Indemnitéit, déi een am Kader vum Congé parental kritt, net sollt vu Persoun zu Persoun variéieren. Mir mengen, dass de Revenu de remplacement, esou wéi d'Gesetz en dann elo festhält, géint de Gläichheetsprinzip, deen an der Verfassung verankert ass, verstéisst. Fir eis huet d'Erzéiungsaarbecht vun allen Elteren deeselwechte Wäert. D'ailleurs ass dat och esou an deenen anere Länner. Et kann net sinn, dass deem enge seng Elterenaarbecht méi Wäert huet wéi deem anere seng.

En plus sinn déi 3.200 Euro, déi ëmmer an d'Fënster gestallt ginn, net netto. Do gi jo d'Steieren nach of, d'Soziallaaschte ginn nach of. Keen, awer och wierklech kee wäert 3.200 Euro erauskréien! Mir als CSV wollten duerfir de Montant vun der Indemnitéit fir all Eltere gläich loossen an um Niveau vum onqualifizéierte Mindestloun festmaachen. An dovunner géif ausser deenen 2,8% fir d'Krankekeess an 1,4% Assurance dépendance näischt ofgezu ginn. Amplaz vu méi Suen hätte mir méi Zäit offréiert, wann dat da vun den Eltere gewënscht gewiescht wier. Mä wéi gesot, eis Amendementer si leider net ugeholl ginn.

Ech sinn awer trotzdeem frou, dass se op iergendeng Aart a Weis den Nidderschlag fannen an enger gemeinsamer Motioun, wou mer dann an dräi Joer wäerte kucken, wéi dat Ganzt, wat mer elo dann haut wäerte stëmmen - mir wäerten eis enthalen -, wéi dat da bei de Leit ukënnt.

Mir wieren natierlech nach méi frou gewiescht, wann eis Amendementer adoptéiert gi wieren. Awer mir si wierklech net domadder averstanen, dass hei verschidde Revenue wäerten ausbezuelt ginn. Ech denken och drun, dass déi Leit, déi an Zukunft dat mussen ausrechnen, dass déi nach ganz vill Freed kréie bei deene Berechnungen.

An et ass och net esou, Madamm Minister, wéi Dir gesot hutt, dass et och am Congé de maternité géife verschidde Valeure ginn. De Congé de maternité, dee gëtt iwwert d'Krankekeess bezuelt. Dorobber gëtt cotiséiert am Prorata zum Salaire an och jee nodeem, ob ee Fonctionnaire ass, ob een am Privatsecteur schafft oder ob een Indépendant ass. An de Congé parental ass eng Prestation familiale, wourobber een 2,8% Krankekeess an 1,4% Assurance dépendance bezilt. Et kann een deemno net Äppel mat Bire vergläichen.

Mir bedaueren awer och, dass hei - an dat ass awer och e wesentleche Punkt - keng seriö Käschteberechnung gemaach ginn ass respektiv keng seriö Estimatioun. Am Géigendeel!

An der Fiche financière gëtt sech op zwou Hypotheese beruff, wou 50% vun de Salariéen, déi sech fir de Congé parental plein temps décidéieren, sech géife fir e Congé parental vu véier Méint décidéieren, a wou 50% vun de Salariéen, déi fir e Congé parental mi-temps sech géifen entscheeden, op dee vun aacht Méint géifen zréckgräifen. Dat heescht: Dir gitt dervun aus, dass d'Halschecht sech fir dee méi kuerze Congé parental entscheet. Abee, dat ass op jidde Fall och dee Modell, deen de Stat am mannste wäert kaschten an awer, an Ären Zeenarien, 15 bis 29 Millioune méi wäert kaschten, wéi dat bis elo de Fall ass.

Une voix.- Très bien!

Mme Françoise Hetto-Gaasch *(CSV)*.- Ech géif dann natierlech nawell gäre wëssen, Madamm Minister, wat géif dann ufalen u Käschten, wann d'Majoritéit vun de Leit sech géif fir déi deierst Versioun décidéieren, sechs Méint ganz oder zwielef Méint hallef, well schliisslech, Dir erhofft lech dat jo, wäerten dann och méi Pappen an Zukunft de Congé parental wëllen huelen, well se sech duerch déi méi héich Indemnitéit ugezu spieren.

An deene ganzen Estimatioune steet och kee Wuert driwwer, a wéi engem Mooss dass de Plus u Steieren, déi dach awer wäerten och erakommen, säin Nidderschlag fënnt. Et ass ganz einfach keng seriö Estimatioun.

Nach just ee Wuert zur Propositioun vun de véier Méint Congé parental respektiv véiermol ee Mount. Mir sinn als CSV der Meenung, dass een den Elteren net soll manner Zäit ubidden, fir mat dem Kand ze verbréngen, mä éischter méi. Ech fäerten näämlech, dass mer hei duerch dës Alternativ kënnen e gewëssenen Drock kreéieren an deem Sënn, dass d'Patronen hire Leit soen, jo, si sollte sech da vläicht léiwer fir déi véier Méint décidéieren amplaz fir déi sechs Méint, well dat fir de Betrib méi einfach ze organiséieren ass.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, aus all dëse verschiddenen Ursaachen, déi ech elo opgezielt hunn, wäerte mir eis bei dem Vott iwwert dëst Gesetz enthalen.

Ech soen lech Merci fir d'Nolauschteren.

Plusieurs voix.- Très bien!

M. Mars Di Bartolomeo, *Président*.- Merci och der Madamm Hetto. An nächsten ageschriwwene Riedner ass den Här Max Hahn. Dir hutt d'Wuert, Här Hahn, fir d'DP.

M. Max Hahn *(DP)*.- „An, wéini ass et da bei dir esou wäit?" Jo, dës Fro kritt een a mengem Alter alt emol gestallt.

(Brouhaha)

Dorobber, léif Kolleegen, wäert ech lech awer keng Äntwert ginn.

M. Mars Di Bartolomeo, *Président*.- Mir hunn lech jo och net gefrot.

M. Max Hahn *(DP)*.- Ech wäert villméi op déi Froen agoen, déi ee sech an deem Kontext a mengem Alter stellt.

Haut, an dovu sinn ech iwwerzeegt, gëtt e Gesetz gestëmmt, dat de Congé parental däitlech méi attraktiv wäert maachen. Dat huet zwar bestëmmt keen Afloss op de Kannerwonsch vun enger Koppel, well ech mengen net, dass d'Leit méi oder manner Kanner wëllen, deemno wéi de Congé parental geregelt ass. Mä et beaflosst d'Elteren awer bei der Äntwert op eng aner Fro. D'Fro, déi jonk Famillje sech näämlech stellen, ass déi heiten: Hëlt een de Congé parental? Oder hëlt een en net?

Natierlech wëllt ee méi Zäit mat sengem Kand verbréngen. An trotzdeem muss een d'Rechnung maachen, ob de Congé parental net ze vill Nodeeler an Abousse fir ee selwer a seng Famill bedeit. D'Zil vun dëser Reform ass, dass vill méi Elteren, a besonnesch vill méi Pappen, den zweete Congé parental huele wäerten. D'Zil ass et, dass a fënnef bis zéng Joer den zweete Congé parental esou oft geholl gëtt wéi deen éischten. Dass d'lescht Joer den zweete Congé parental just a 34% vun de Fäll geholl ginn ass, weist, wéi ambitiéis d'Zil vun dëser Reform ass.

Här President, et heescht, den neie Congé parental gëtt den haitege Gegebenheeten ugepasst. Mä wat sinn dann déi haiteg Gegebenheeten? Haut ass d'Rolleverdeelung am Stot eng aner wéi nach bei mengen Elteren. Deemools war et näämlech ganz oft esou, dass de Mann schaffe gaangen ass an d'Fra doheem bliwwen ass, fir d'Kanner grousszezéien. Hautdesdaags ginn déi zwee aus der Koppel schaffen a wann den Nowuess bis do ass, bleiwen déi Allerwéinegst nach ganz doheem beim Kand.

Dat huet haaptsächlech zwou Ursaachen: éischtens, d'Finanzen an déi eege sozial Ofsécherung, och wann d'Bezéiung emol an d'Bréch geet, an zweetens de Wonsch, säi Beruff op d'mannst deelweis auszeüben, well en engem Spaass mécht an ee perséinlech erfëllt. An do, léif Frënn, gëtt et tëschent Fraen a Männer keen Ënnerscheed.

Ech stellen a mengem Frëndes- a Familljekrees awer nach ee groussen Ënnerscheed zu fréier fest: Hautdesdaags wëllen d'Pappe méi an d'Erzéiung vun hire Kanner agebonne ginn. An dat ass och gutt esou! D'Experte si sech hei eens, dass hei grad déi éischt Joren enorm wichteg sinn. An awer, et si grad d'Pappen, déi de Congé parental net huelen. Mä firwat ass dat dann esou?

Ma d'Grënn, firwat haaptsächlech deen éischte Congé parental geholl gëtt an deen zweete vill manner, sinn en gros déiselwecht wéi déi, firwat hautdesdaags dacks keen Elterendeel ganz doheem bleift. Ech widderhuele mech: Dat sinn éischtens d'Finanzen an d'sozial Ofsécherung an zweetens de Wonsch, säi Beruff op d'mannst deelweis auszeüben. A grad op dës zwou Ursaachen äntwert d'Reform.

Wat d'Finanzen ugeet, ass deen nei agefouerten Ersatzloun vum Congé parental méi no un där normaler Pai vun den Elteren, wat et grad der Mëttelschicht finanziell och erlaabt, de Congé parental ze huelen. Et däerf een net vergiessen, dass rezent e Sondage realiséiert gouf, deen ervirgehuewen huet, dass bal d'Halschent vun deene gefrote Leit, déi de Congé parental net geholl hunn, dës Entscheedung getraff hunn, well se sech de Congé parental finanziell net leeschte konnten.

Wat de Wonsch ugeet, säi Beruff op d'mannst deelweis auszeüben, esou gëtt deem mat enger Erhéijung vun der Flexibilitéit, wéi een de Congé parental huele kann, Rechnung gedroen. Hei wäert een an Zukunft tëschent véier zousätzleche Modeller kënnen entscheeden. Déi zousätzlech Modeller wäerten de Mammen an de Pappen entgéintkommen, déi vläicht net sechs Méint Ganzzäit am Congé parental wëlle sinn. Ech denken do un déi Elteren, déi an engem dynamesche Secteur schaffen, wou sechs Méint eng laang Zäit sinn, an där zum Beispill Projeten ofgeschloss ginn an nei Projeten entstinn, un deene si wëllen deelhuelen. Véier Méint um Stéck, véier Méint verdeelt oder een Dag d'Woch, dat erméiglecht et, kee Choix tëschent dem Kand an der Aarbecht mussen ze treffen.

Fir Famill a Beruff besser ënner een Hutt ze kréien, ass an esou Fäll besonnesch d'Formule, fir de Congé parental wärend 20 Méint een Dag d'Woch ze huelen, eng flott Optioun fir Employé a Patron. Dat entsprécht enger Tâche vun 80%. Gekoppelt mam Bruttoersatzrevenu vu bis zu 3.200 Euro, ass de finanziellen Aschnëtt fir d'Mëttelschicht also wesentlech méi kleng, wéi dat aktuell de Fall ass.

Här President, erlaabt mer e kuerzen Ausfluch an d'Vergaangenheet. 1999 gouf de Congé parental agefouert, dat mat deenen zwee Modeller, wéi mir se bis haut kennen: sechs Méint Ganzzäit an den zwielef Méint Hallefzäit. Dat si mëttlerweil ëmmerhi 17 Joer hier, 17 Joer, vun deenen d'CSV 14 Joer laang de Familljeressort besat huet an näischt heiru geännert huet. Ech wëll net polemesch ginn,...

(Hilarité)

...mä ech war dowéinst virun engem Mount verwonnert, dass d'Reform därselwechter CSV net flexibel genuch war, obwuel d'Reform véier zousätzlech Variante virgesäit. Wann déi flexibel Modeller hinnen esou wichteg sinn, stellen ech mer just d'Fro, firwat si dat net scho méi fréi proposéiert an och ëmgeännert hunn!

Ech freeë mech op alle Fall, dass et elo och der CSV wichteg ass, de Congé parental méi ze flexibiliséieren.

(Interruption)

An natierlech hätt ee mat der Flexibilitéit nach méi wäit kënne goen. Et däerf een awer net

vergiessen, dass d'Ministesch dëst Gesetz net an der Dunkelkammer ausgeschafft huet a geschriwwen huet, mä de virleiende Gesetzestext mat de Sozialpartner ausgehandelt huet, woufir ech der Ministesch, awer och der ganzer Regierung op dëser Plaz félicitéiere wëll.

Une voix.- Très bien!

M. Max Hahn *(DP)*.- Wat d'Flexibilitéit ugeet, schéngt d'CSV sech jo an déiselwecht Richtung ze bewege wéi mir.

Une voix.- Très bien!

M. Max Hahn *(DP)*.- Nieft dem spéide Wonsch no méi Flexibilitéit hält d'CSV awer un der Iddi vun engem eenheetleche Montant fest a géif deemno léiwer bei engem vill méi niddrege Montant bleiwen. Abee, mir maachen do eng aner Analys. En eenheetleche Montant léist de Problem net, dass vill Eltere sech de Congé parental finanziell net erlabe kënnen. Grad d'Upasse vum Montant un de reelle Loun mat engem Maximum vun 3.200 Euro brutto erméiglecht et eréischt ville Leit mat engem mëttleren Akommes, de Congé parental an Usproch ze huelen.

D'CSV argumentéiert, dass d'Erzéiungsaarbecht mam nämlechte Montant soll bezuelt ginn. Wa si doranner kohärent wier, misst si dat jo och fir de Congé de maternité an de Congé d'allaitement froen. Hei kritt ee jo och keen eenheetleche Montant wärend den aacht respektiv zwielef Wochen no der Gebuert ausbezuelt, mä de volle Salaire. Dat ze ännere wier zwar genausou kontraproduktiv, mä op d'mannst wier et kohärent.

(Interruption)

Ech bleiwen derbäi: E méi en niddregen eenheetleche Montant léist eise Problem net, well vill Eltere sech de Congé parental weiderhin net leeschte kéinten. Ech wëll awer och betounen, dass och méi en héijen eenheetleche Montant net d'Léisung wier, well mir domat falsch Ureizer géife schafen, wa verschidde Leit méi Suen iwwert de Congé parental ausbezuelt géife kréie wéi si verdéngen, wa se schaffen.

Här President, d'Reform, iwwert déi mer haut schwätzen an déi gestëmmt wäert ginn, ass e Meilesteen an der Familljepolitik. D'Reform dréit ganz kloer der Realitéit Rechnung, fir datt an Zukunft méi Leit an och méi Pappe sech fir de Congé parental kënnen entscheeden.

Fir sech matzäiten un d'Besoine vun den Eltere kënnen unzepassen, begréisst d'Demokratesch Partei d'Motioun, déi de Rapporteur déposéiert huet. Et ass näämlech wichteg, an e puer Joer eng Bestandsopnam ze maachen, fir dee System kënnen ze evaluéieren an eventuell och Upassungen ze maachen.

Dem Rapporteur Gilles Baum a Parteikolleeg wëll ech selbstverständlech am Numm vun eiser ganzer Fraktioun en décke Merci soe fir säin exzellente schréftlechen awer och mëndleche Rapport. An ech ginn dann heimat den Accord vun eiser Fraktioun.

Une voix.- Très bien!

M. Mars Di Bartolomeo, *Président*.- Nächst ageschriwwe Riednerin ass d'Madamm Taina Bofferding fir d'LSAP.

Mme Taina Bofferding *(LSAP)*.- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, haut gi mer weider an d'Richtung vun enger moderner Familljepolitik an dat ass e gutt Signal fir d'Familljen hei am Land. Éier ech op déi eenzel Elementer aus der Reform aginn, wëll ech vun der Geleeënheet profitéieren an dem Rapporteur, dem Deputéierte Gilles Baum, Merci soe fir säin ausféierleche mëndlechen a schréftleche Rapport.

D'LSAP begréisst dës Reform, well domadder erméigleche mer: éischtens, dass méi Eltere wäerten an de Genoss vum Congé parental kommen; zweetens, méi Wahlméiglechkeeten, fir Beruff a Famill besser openeen ofzestëmmen; drëttens, méi Zäit fir d'Familljen. Véiertens erméigleche mer och méi Sue fir d'Familljen a fënneftens wäerte mer och der Chancëgläichheet e gutt Stéck entgéintkommen.

D'Vereenbarkeet vu Beruff a Famill ass fir meng Partei e ganz grousse Sujet. Mir engagéieren eis fir Mesuren, déi den Éltere sollen hëllefen, Famill a Beruff besser an Aklang ze bréngen. Et gëtt ëmmer méi Familljen, wou béid Elterendeeler schaffen. An hirer Virstellung vun engem gudde Liewe gëtt et déi zwee: Zäit fir d'Famill an Zäit fir de Beruff. Si erwaarden - an ech mengen, dat zu Recht - vun der Politik, dass si se ënnerstëtzt an hir Liewensrealitéit verbessert.

Mat enger Auszäit erméigleche mer et den Elteren, hiren Job virleefeg ze ënnerbriechen oder zréckzeschrauwen, fir esou méi Zäit ze hunn, fir sech intensiv ëm hiert klengt Kand ze këmmeren. Wéi déi Zäit sech gestalt, wéi ee sech organiséiert, dat soll vun de Besoinen ofhänken, déi d'Familljen an och d'Betriber hunn. Et geet eben drëms, sech esou ze organiséieren, dass béid Säiten dovunner kënne profitéieren.

Dobäi sollte mer net vergiessen, dass och spéider am Liewe vun engem Kand, also den éischte Liewensjoren, et Phase gëtt, an deenen d'Elteren och méi Zäit fir hiert Kand brauchen. An et ass wichteg, dass si och déi Zäit kréien. An dofir kënnen Elteren an Zukunft de Congé parental bis dat sechst Liewensjoer vum Kand huele respektiv, am Fall vun enger Adoptioun, bis zwielef Joer.

Eng grouss Verbesserung, déi mer haut schafen, ass d'Flexibiliséierung vun der Elterenzäit. Hei komme mer ganz kloer de schaffenden Elteren entgéint. De Wonsch no Flexibiliséierung koum am Sondage, deen am Virfeld vun der Reform gemaach gouf, ganz kloer eraus. Et ass richteg, dass bei der Opspléckung am Verglach zu deenen zwee anere Modeller manner Deeg wäerten zur Verfügung stoen. Dofir hunn d'Elteren awer bei der flexibiliséierter Form méi Choixen!

Vu Patronssäit war viru Kuerzem ze héieren - also si hunn erëm déi flexibiliséiert Form kritiséiert -, dass et fir d'Betriber extrem schwiereg wier, sech ze organiséieren, wann e Salarié een Dag an der Woch géif feelen, well ee fir deen Dag net en Ersatz kéint astellen. An et wär och net am Sënn vun der Saach, dass aner Employéen da méi Aarbecht hätten. Nun, do kéint ee jo och bal mengen, dass déi Salariéen am beschten hätten, ni krank ze ginn oder en Dag Congé ze huelen.

Ech wëll net weider op déi Ausso elo agoen, mä op deen ugeschwatene Problem ginn et awer e puer Äntwerten. Éischtens: Wa Betriber bis elo esou vill Wäert drop geluecht hätten, d'Absencen duerch e Congé parental ze ersetzen, da wär de Congé parental och beschäftegungspolitesch genausou wéi um familljepolitesche Plang eng Success Story gewiescht. A mir wëssen alleguerten, dass dat leider net de Fall war.

Zweetens muss ee soen, dass et och ganz vill vum Betrib grad wéi vun der Gréisst an och vun der Aktivitéit vum Betrib ofhänkt, wat een als Modell vum Congé parental arrangéiert a wat eben net. Sou hunn zum Beispill kleng Betriber aner Contraintë wéi grousser, déi, déi Schichte schaffen anerer wéi déi, déi dat net maachen. An et gëtt och Betriber, wou et effektiv méi laang dauert, fir eng Persoun nei anzeschaffen a wou dann déi sechs Méint Vollzäit-Congé-parental éischter déi schlecht Optioun duerstellen.

Dofir ass et jo och esou, dass souwuel bei der flexibiliséierter Form wéi och beim Congé parental à mi-temps nëmmen am Accord mam Patron deene Forme kann zougestëmmt ginn.

E weidere Punkt, deen am Sondage och e ganz grousst Thema war, ass d'Indemnitéit. Bal d'Halschent vun den Elteren hu gesot, si hätte sech géint de Congé parental entscheet, well si e sech net hätte kënne leeschten. Niewent dësem Aspekt wëll ech och nach eng Kéier drun erënneren, dass d'Montante vum Congé parental säit 2006 agefruer sinn.

Fir där Suerg entgéintzekommen, gëtt déi fix Indemnitéit elo duerch e Revenu de remplacement ersat. Dat huet als Virdeel, dass de Salaire weiderleeft an dass et wärend dem Congé parental net zu weidere groussen Aboussen an de Familljenakommesse soll kommen.

Et ass sécher falsch, et esou duerzestellen, wéi wann d'Elteren nëmmen Zäit fir Kanner hätten, wa se genuch Sue géife kréien. Fakt ass awer, dass ganz vill Familljen hei am Land nun emol op zwee Akommessen, zwee Salairen ugewise sinn, fir déi lafend Käschten ze finanzéieren.

Vun den Oppositiounsparteien ass ze héieren, dass den Ersatzrevenu d'Elteren net méi gläich géif behandelen, well se net méi deeselwechte Montant ausbezuelt kréien. Et gëtt kritiséiert, dass elo zwou Zorten Eltere géife geschafe ginn: déi mat den niddrege Paien an déi Eltere mat den héije Paien. Fakt ass awer, dass déi Differenz tëschent de Paien net eréischt duerch d'Modifikatioun am Congé parental zustane kënnt. Deen Ënnerscheed, dee besteet och elo!

De Congé parental ass net geduecht, fir d'Erzéiungsaarbecht ze belounen. Den neie Congé parental huet zum Zil, en Akommesverloscht, deen eben duerch d'Reduktioun vun der Aarbechtszäit zustane kënnt, ze kompenséieren. An dat ass och déi bescht Manéier, fir de Congé parental villen Elteren iwwerhaapt emol zougänglech ze maachen.

Et wäerten och hoffentlech méi Pappe ginn, déi an Zukunft de Congé parental wäerten huelen, fir esou och méi Zäit mat hirem Kand kënnen ze verbréngen. Dat wäert och hoffentlech positiv Auswierkungen am Beräich vun der Chancëgläichheet hunn. Op dee Punkt kommen ech spéider nach eemol zréck.

Begréissen di mer och déi gemeinsam Erklärung, déi gëschter tëschent der Familljeministesch an der ABBL ënnerschriwwe ginn ass.

Niewent dem Aspekt vun der Stäerkung vun der Relatioun zum Kand ass et och wichteg, dass den Elteren hir sozial Rechter weiderhi bestoe bleiwen. Fir meng Partei ass de Schutz vun der Aarbechtsplaz grad wéi d'Sécherheet, nom Congé parental nees op seng Plaz zréckzekommen ouni Aboussen a senger Carrière, extrem wichteg. De Kënnegungsschutz ass iwwert déi ganz Dauer vum Congé parental, also bis maximum 20 Méint, garantéiert. Dobäi sinn dann och déi Eltere protegéiert, déi op e flexibele Modell zréckgräifen.

A verschiddenen Avise gëtt gefuerdert, dass och schonns ab der Demande de Kënnegungsschutz soll spillen. D'LSAP hätt dat och gäre gesinn, mä leider konnten d'Sozialpartner sech op deem Punkt net eenegen.

Ee Punkt, dee munch Elteren awer nach wäert Suerge bereeden, ass, wann een am Congé parental ass an et zu enger Faillite kënnt, dass de Salarié da säi Congé parental verléiert. Natierlech sinn déi Suitten hannendrunner jee no Situatioun ganz ënnerschiddlech - déi eng falen an de Chômage, déi aner hu vläicht méi Chance a kënnen herno vun engem Betrib iwwerholl ginn -, esou si mir awer der Meenung, dass een déi Fäll besonnesch gutt am A soll behalen a gegebenenfalls eng Kéier muss driwwer nodenken, ob net awer eng aner Léisung kéint virgesi ginn.

Ee Punkt, deen awer bestëmmt ganz vill Eltere wäert opootme loossen, ass, wann ee wärend dem Congé parental den Employeur wiesselt a sech berufflech verbessert, also méi verdéngt, dass een dann an Zukunft net méi déi Deeg, wou een am Congé parental war, muss zréckbezuelen. Mat der Reform däerfen déi Leit dat, wat se kritt hunn, och da behalen.

Bis elo huet een op d'mannst 20 Stonnen d'Woch misse schaffen, fir e Recht op Congé parental ze hunn. An dat ännert. Et brauch ee just nach, an et ass scho virdru gesot ginn, et brauch ee just nach zéng Stonnen d'Woch ze schaffen. Mir fannen dat ganz gutt, well esou komme sécherlech méi Elteren an de Genoss vun engem Congé parental.

An dorënner falen eben eng ganz Partie Leit, déi manner wéi eng hallef Tâche schaffen. A well déi jo bis elo kee Recht op Congé parental haten, hu si d'Allocation d'éducation fir sech an Usproch geholl. An nodeems dës Allocatioun jo ofgeschaaft gouf, erlabe mer hinne mam neie Gesetz eben en Zougang zum Congé parental.

Nei ass och, dass béid Elterendeeler zäitgläich däerfen de Congé parental huelen. An den Délai vun néng Wochen, deen huet mussen agehale ginn, fir den éischte Congé parental ze kréien, wa kee Congé de maternité oder Congé d'accueil geholl ginn ass, deen Délai gëtt och elo erofgesat. Dat heescht, dass souwuel d'Pappen net méi esou laang musse waarden, fir an den éischte Congé parental ze goen, wéi och Elteren, déi hiert Kand aus enger Leihmutterschaft hunn, net méi brauchen déi Délaie vun néng Wochen ofzewaarden.

Mir begréisse weider, dass de Congé parental och elo als dat unerkannt gëtt, wat en ass, an zwar eng Familljemesure, an net méi eng Mesure am Beräich vum Travail, déi Aarbechtsplaze soll schafen, wat, wéi ech et scho virdru gesot hunn, an der Vergaangenheet nëmme ganz sielen de Fall war.

Weider bréngt dës Reform net just Fortschrëtter an der Vereenbarkeet vu Beruff a Famill, mä wäert och e Quantesprong a Saache Chancëgläichheet sinn, wann ebe méi Pappen an Zukunft wäerten dann de Congé parental huelen. Vill Pappe wëllen dat. Vill Pappe wëlle méi Zäit mat hirem Kand verbréngen. An dofir solle si och sensibiliséiert ginn, fir vun hirem Recht méi Gebrauch ze maachen. An domadder sollen och Ängschte virun engem negativen Impakt op déi professionell Carrière ofgebaut ginn.

Domadder erreeche mer hoffentlech och en Ëmdenken an der Astellungspolitik. Dann hätte jonk Fraen, déi sech fir en Job virstellen, vläicht méi Chancen, well se net direkt ënner en - wéi soll ech soen? - méigleche Verdacht geroden, an nächster Zukunft eng Kéier schwanger ze ginn.

Fir vill Patronen - an dat ass leider nach ëmmer esou - ziele jonk Fraen aus bestëmmten Alterskategorien nach ëmmer als en Astellungsrisiko. Dofir eben hei d'Iwwerleeung: Wa méi Pappen de Congé parental huelen, wa sech dat zu enger Normalitéit apendelt, da wäerten an Zukunft net nëmmen d'Pappen, d'Männer manner schif bekuckt ginn, mä vläicht hunn dann och Fraen a Virstellungsgespréicher méi Chancen an - wéi soll ech soen? - ginn net méi als tickend biologesch Zäitbomme betruecht. Domadder kéime mer ganz sécherlech och der Chancëgläichheet e gutt Stéck entgéint.

Schlussendlech bleift d'Vereenbarkeet vu Beruff a vu Famill och no de Verbesserunge vum Congé parental e grousse Spagat fir vill Mammen a Pappen. Mir Politikerinnen a Politiker kënne gutt Gesetzer maachen, d'Eltere finanziell ënnerstëtzen an hinnen och méi Méiglechkeeten ubidden, an awer brauche mer och d'Volontéit vun de Patronen, fir op d'Situatioun vun den Eltere Rücksicht ze huelen. Instrumenter fir méi Flexibilitéit mussen do usetzen, wou d'Betriber kënne flexibel ginn, an net do, wou d'Eltere musse flexibel ginn.

D'Familljen, déi schaffend Elteren hei am Land, hunn eng familljefrëndlech Aarbechtswelt verdéngt. An dat Gutt dorunner ass, dovunner kënne se alleguerte profitéieren: D'Elteren, d'Patronen an am allermeeschten d'Kanner! An dofir stëmme mir dëser Reform vum Congé parental ganz gären zou. Merci.

Plusieurs voix.- Très bien!

M. Mars Di Bartolomeo, *Président*.- Merci. An nächste Riedner ass den Här Roberto Traversini fir déi gréng.

M. Roberto Traversini *(déi gréng)*.- Grazie, Presidente. Merci dem Här Gilles Baum fir de mëndlechen a schréftleche Rapport. E war gutt, wéi ëmmer.

De Congé parental gouf 1999, also viru ronn 17 Joer, agefouert. Wat deemools prioritär als eng Moossnam fir Aarbechtsplazen ze schafen ugesi gouf, soll elo endlech zu enger familljenënnerstëtzender Moossnam reforméiert ginn. Mir begréissen ausdrécklech, datt de Congé parental mat dësem Projet de loi endlech un d'Realitéit vum 21. Jorhonnert ugepasst gëtt. D'Vereenbarkeet vu Famill a Beruff ass e grénge Kärsujet.

Mir freeën eis, datt dat neit Gesetz d'Diskrepanzen aus dem Wee schafe wäert an de Familljen et wäert erlaben, méi Zäit mat hire Kanner ze verbréngen. Esou kënnen d'Eltere besser Bezéiungen zu hire Kanner opbauen an hiert Beruffsliewe besser mat der Famill ënner een Hutt bréngen. Et mussen nun emol a ville Famillje béid Eltere schaffe goen. Ech si mer sécher, datt mat dëser Reform méi Elteren de Choix fir de Congé parental wäerten treffen.

Mme Viviane Loschetter *(déi gréng)*.- Très bien!

M. Roberto Traversini *(déi gréng)*.- An éischter Linn treffe si déi Entscheedung natierlech net wéinst de Suen, mä zum Wuel vun hire Kanner! Mä ech sinn iwwerzeegt, datt dëst Gesetz duerch déi méi héich finanziell Kompensatiounen an déi vill méi grouss Flexibilitéit vill Eltere wäert iwwerzeegen, de Congé parental ze huelen, an hiren Alldag am Congé parental méi einfach mécht. Et féiert domadder och zu enger Verbesserung vum Kannerwuel. An ëm dat geet et jo hei.

Viru 17 Joer hate mer e groussen Déséquiliber a ville Familljen. D'Mamme sinn dacks aus dem Beruff erausgaangen, fir sech ëm d'Kanner ze këmmeren. Si sinn dunn an hirer berufflecher Carrière op de gliesene Plaffong gestouss: Si verdénge substanziell manner a spéider feelen hinnen eventuell och nach Joren an der Pensioun! D'Pappen hu missen duerfir ëmsou méi fläisseg weiderschaffen, fir d'Suen ze verdéngen, këmmere sech awer wéineg ëm de Stot an hunn oft keng esou gutt Relatioun mat hire Kanner. Deen Déséquiliber besteet leider nach ëmmer a ville Familljen.

De bisherege Congé parental hätt kënnen dozou bäidroen, dat e bëssen ze änneren. Doduerch, datt de Congé de maternité mam Congé parental konnt verlängert ginn, konnten d'Elteren hir Kanner mat néng Méint an d'Crèche ginn, wat fir déi meescht Elteren duerchaus akzeptabel war an de Beruff vun der Mamm net ze laang ënnerbrach hätt. Si konnten hiert Kand och eréischt fréistens mat 15 Méint an eng Crèche ginn, wa se och den zweete Congé parental direkt geholl hunn. Dee Moment haten déi zwee Elteren d'Geleeënheet, fir ganz fréi eng gutt, zolidd Relatioun mat hirem Kand opzebauen.

Mä leider huet et net esou fonctionnéiert, op alle Fall net esou, wéi mir eis et virgestallt hunn. Éischtens gouf de Congé parental haaptsächlech vun de Frae geholl: Zanter 1999 sinn et der 64.000 a bei de Männer just 16.000. Deen Déséquiliber tëschent Mann a Fra huet sech also gewëssermoossen nach verschäerft.

Haut sinn d'Fraen oft e ganzt Joer aus dem Beruff eraus, wa se e Kand kréien. Vill Frae fannen, datt dat ze laang ass a verzichten da léiwer op hire Congé. Vill Männer fannen, datt hir Famill net kann op hiert Akommes verzich-

ten, zemools well jonk Famillje jo och oft héich Wunnengskäschten hunn. Si huelen also guer kee Congé parental.

War dee bisherege Congé parental dowéinst e Mësserfolleg? Ganz kloer: Neen! De Congé parental ass e wichtege Baustee fir eng modern Familljepolitik. Awer leider gëtt de Congé parental vill ze oft als e Luxus ugesinn, fir Leit, déi sech et leeschte kënnen, amplaz datt jiddwereen deen hëlt.

De Congé parental soll eng ganz normal Etapp ginn am Liewe vun de Mammen a virun allem am Liewe vun de Pappen. Mir wënschen eis, datt de Congé parental gradesou normal fir béid Eltere gëtt, wéi et de Congé de maternité schonn haut fir d'Fraen ass. Mir sinn der Meenung, datt d'Pappe fréi eng enk Bezéiung zu hire Kanner kréie sollten an datt si sech intensiv mat hire Kanner auserneesetzen, fir datt mir de Frae besser Chancë ginn, fir hir Plaz am Beruffsliewen anzehuelen.

Duerfir fanne mer dës Reform vum Congé parental och esou wichteg an déi eenzel Moossname richteg!

Déi Etüd, déi am Virfeld gemaach gouf, huet gewisen, datt d'Leit virun allem de Congé parental net huelen, wann net déi néideg Flexibilitéit gebuede gëtt, fir de Congé un déi spezifesch Bedürfnisser vun der Famill unzepassen.

Den zweete grousse Problem, dat huet d'Etüd och gewisen, ass d'Héicht vun der Indemnitéit, déi déi jonk Eltere kréien. Wann den Ënnerscheed do ze grouss ass, kënne vill Leit sech den Akommesverloscht net leeschten oder si vläicht net bereet, déi néideg materiell Aschränkungen ze akzeptéieren.

Dës Reform geet op déi zwee wichteg Problemer an. D'Mamme kréie vill méi Flexibilitéit, fir sech gläich ëm hire Beruff an hir Famill ze këmmeren. Dëst ass eng grouss Verbesserung fir d'Chancëgläichheet.

Mme Viviane Loschetter *(déi gréng).-* Très bien!

M. Roberto Traversini *(déi gréng).-* All Ongerechtegkeete ginn natierlech net aus dem Wee geraumt, mä et ass en immens wichtege Schratt fir d'Vereenbarkeet vu Famill a Beruff fir d'Mammen a fir d'Pappen.

Duerch d'Flexibilitéit kann elo entweder e Congé vun nëmme véier Méint ganz geholl ginn oder iwwer 20 Méint verdeelt. An ech wëll do awer der Madamm Hetto soen: Dir hutt recht, datt wahrscheinlech verschidde Pappen a Mammen dann amplaz sechs Méint véier Méint wäerten huelen, mä et ass awer och esou, datt sech der vill vläicht net getraut hunn, well se hu misse sechs Méint huelen, a se sech elo wäerte méi trauen, well et der just véier sinn. Dat kann een och esou gesinn, mä et ass e Point de vue wéi mam Glas: hallef voll oder hallef eidel? Hei ass et hallef voll; op alle Fall fir eis.

Mme Viviane Loschetter *(déi gréng).-* Très bien!

M. Roberto Traversini *(déi gréng).-* Mir sinn och frou, datt de Congé ausgedeent gëtt op déi Leit, déi nëmmen zéng Stonnen an der Woch schaffen, wat jo meeschtens Frae sinn. Wichteg ass et och, datt d'Elteren elo d'Méiglechkeet kréien, fir de Congé parental kënnen zesummen ze huelen. Dat kënnt sécherlech ville Familljen entgéint.

Och fir d'Pappen ass et eng grouss Verbesserung. D'Entschiedegung vun de Leit am Congé ass vun elo u gestaffelt a kënnt domadder schonn der Indemnitéit vum Congé de maternité e bësse méi no. D'Eltere kënne bis 3.204 Euro de Mount kréien. Natierlech ass dat nach net fir jiddwereen e volle Lounausgläich, awer dach schonn e substanzielle Fortschrëtt.

Doduerch, datt d'Entschiedegung geheicht gëtt, mussen déi jonk Familljen, déi eventuell nach e Prêt zréckbezuelen, sech manner Suergen ëm hir Finanze maachen a kënne sech méi op hiren Nowuess konzentréieren. Och e grousse Merci, datt et nach eng Kéier gëschter ënnerstrach ginn ass, datt ee ka bei seng Bank goen, datt d'Banken dat ënnerstëtzen, datt se op sinn, fir kënnen e puer Méint oder vläicht e bësse méi laang dee Prêt, dee se mat de Clienten a Clienteën hunn... fir nach eng Kéier drop hinzeweisen, datt dat méiglech ass, quitte datt et dat scho ginn ass. Ech fannen dat op alle Fall eng absolutt flott, gutt Iddi. Duerfir Merci och duerfir!

Mir begréissen et och ausdrécklech, datt d'Mammen an d'Pappen, déi nach ënnert dem ale System eng Demande eraginn, awer scho vum neie System kënne profitéieren. Mir sinn awer och der Meenung, datt dësen neie Congé parental elo net fir zéng Joer a Stee gemeesselt ass. Et ass fir eis wichteg, datt een d'Mesuren no enger gewëssener Zäit evaluéiert.

Et geet hei ëm d'Effikassitéit an datt mir am Congé parental och déi Ziler erreechen, déi mir eis gesat hunn. Mir mussen engersäits préiwen, ob de Montant duergeet, an anerersäits, ob een net nach un anere Schrauwe muss dréien, fir datt d'Vereenbarkeet vu Famill a Beruff sech verbessert, besonnesch och am Hibléck op d'Entwécklung vun eiser Gesellschaft. Duerfir ënnerstëtze mir och d'Motioun, datt a spéitstens dräi Joer d'Regierung soll kucken, wat dës Verbesserunge bruecht hunn. An da solle mer dann, wann et néideg ass, deen nächste Schratt maachen.

Allerdéngs si mer iwwerzeegt, datt dës Evaluatiounen net däerfen dozou féieren, datt mer da gesetzlech erëm op de Stand vun haut zréckfalen, mä datt déi Moossname fir méi e groussen Equiliber tëschent Fraen a Männer suerge sollen. Dëst huet schonn am Joer 1999, wéi de Congé parental fir d'Éischt gestëmmt gouf, meng gréng Virgängerin Renée Wagener gesot. Meng Fraktioun huet dëse Projet deemools aus der Oppositioun awer matgestëmmt.

Esou wéi eis Famillje sech veränneren, muss sech och eis Familljepolitik weiderentwéckelen. An deem Sënn war dës Reform scho laang iwwerfälleg a war sécherlech net fir näischt ee vun den zentrale familljepolitesche Chantiere vun dëser Regierungskoalitioun.

Mme Viviane Loschetter *(déi gréng).-* Très bien!

M. Roberto Traversini *(déi gréng).-* Heimadder ginn ech den Accord vun der grénger Fraktioun. Ech soen Iech Merci. Och der Madamm Myriam Schank soen ech Merci, an dem Lynn an dem Mike. Villmools Merci fir d'Nolauschteren.

Plusieurs voix.- Très bien!

Mme Viviane Loschetter *(déi gréng).-* Merci, Merci.

M. Mars Di Bartolomeo, *Président.-* Da brauch ech net méi Merci ze soen. Den Här Kartheiser fir d'ADR.

M. Fernand Kartheiser *(ADR).-* Villmools Merci, Här President. Dir Dammen an Dir Hären, ech wéilt och ufänke mat engem ganz häerzleche Merci un den Här Baum, deen eis e komplizéiert Gesetz ganz flott erkläert huet.

M. Gilles Baum *(DP).-* Très bien!

M. Fernand Kartheiser *(ADR).-* Majo gesitt Der! Et geet och esou weider, well ech wollt Iech soen, datt mer als ADR dëst Gesetz ausdrécklech begréissen a senger Richtung. Mir sinn och frou, datt de Congé parental reformëiert gëtt, datt mer méi Flexibilitéit kréien. Mir begréissen och déi Iddi vun der Indemnité de remplacement oder dem Revenu de remplacement, well dat méi Leit erlaabt, de Congé parental ze huelen.

Et si vill positiv Elementer an dësem Gesetz. An ech wäert Iech méi spéit herno da verroden, wéi mir eis dozou stellen, well mir hunn och gläichzäiteg eng ganz Rei Kriticken.

D'Regierung presentéiert dat heiten als e Schlëssel vun hirer Familljepolitik. Si seet: „Et ass e Meilesteen." Mir hunn héieren, et wär eng Moderniséierung. Mä wat awer och muss gesot ginn, dat ass, datt et eng komplett eesäiteg Familljepolitik ass, eng Politik, déi de Familljen de Choix hëlt.

Den Här Hahn hat sech virdrun a senger Interventioun driwwer gewonnert, datt eigentlech net vill Leit doheem bleiwe bei de Kanner, an en huet sech gefrot firwat. Ma firwat? Wéinst der Politik vun dëser Regierung! Et ass eng eesäiteg Politik. Déi Leit, déi schaffe ginn, déi kréien elo eng besser Konditioun, fir e Congé parental ze huelen - wat mer ausdrécklech och als ADR begréissen -, mä eise Problem läit doranner, datt all déi aner, déi wëlle vläicht doheem bleiwen, déi net wëllen e Beruff maachen, déi sech wëlle Vollzäit ëm hir Kanner këmmeren, datt déi déi Méiglechkeet ewechgeholl kréien. Dee Choix, deen hëlt dës Regierung! An dat ass dee Wee, dee mir net matginn.

Mir hunn e puermol als ADR gesot, datt mir en anere Modell géifen huelen: Mir féieren en Elteregeld an. Mir kucken, datt déi Mammen oder déi Pappen, déi wëlle Vollzäit doheem bleiwen, sozialverséchert sinn, datt se eng Pensiounsversécherung hunn, datt se och am Fall vun enger Scheedung ofgeséchert sinn, datt se en anstännege Revenu hunn, och a Fonctioun vun der Kannerzuel. Dat ass an eisen Aen e Familljemodell, deen déi zwou Säite gläich avantagéiert an dee wierklech de Familljen e Choix léisst.

Awer, wéi gesot, dat, wat Dir haut maacht, déi eng Säit bevirdeelegen, dat ass e Wee, dee mir eben hallef kënne matgoen an Är Richtung a mir kënnen eben och besser Konditioune fir de Congé parental ausdrécklech ënnerstëtzen.

Mir mussen eis trotzdeem froen, ob dat Gesetz genau deem entsprécht, wat elo haut an der Entwécklung néideg ass. Eng éischt Fro, déi sech stellt, ass eigentlech den europäesche Kontext. Mir haten héieren an deene verschiddene Presentatiounen, déi eis gemaach gi sinn, datt den Europäesche Geriichtshaff décidéiert hat, datt eng Prestation familiale ebe muss exportabel sinn. An deemools war d'Beuerteelung opgrond vun deem Facteur entstanen, datt et kee Revenu de remplacement war.

An der Tëschenzäit ass et e Revenu de remplacement. An da stellt sech natierlech d'Fro, wéi déi europarechtlech Konsequenzen dovunner sinn. Wann et e Revenu de remplacement ass, wat heescht dat? A mir hunn do eigentlech keng Analys, europarechtlech gesinn. Et wär awer richteg, zemools am Kontext vun deenen aktuellen Diskussiounen, wou esou vill sozial Prestatiounen an hir Exportabilitéit an Europa a Fro gestallt ginn, op de Leescht geholl ginn. An och dat misste mer hei eng Kéier méi genee kucken.

Et ass och hei europarechtlech relevant, well mer jo gewuer gi sinn a verschiddenen Diskussiounen, datt de Sëtz vun der Firma, wou een affiliéiert ass, wou ee wunnt, datt dat och direkt Konsequenzen huet op déi Prestatiounen, déi mir hei bezuelen. Also eng Diskussioun, déi net onnéideg ass!

Wat eis awer och fundamental stéiert, niewent der Eesäitegkeet vun der Regierungspolitik an der Familljepolitik ganz allgemeng, dat ass déi Amëschung an d'Famill. Mir als ADR, mir kucken och ëmmer d'Perspektiv vum Kand. Wat ass am Interessi vum Kand? Ma am Interessi vum Kand ass, datt seng Elteren esou vill wéi méiglech bei em sinn.

A mir soen: Et ass un der Famill, fir ze décidéieren, wie soll beim Kand bleiwen, ob dat d'Mamm ass oder ob et de Papp ass. Mir kritiséiere ganz ausdrécklech déi Fuerderung, déi och hei erëm am Gesetz steet, an dat hu mer ëmmer gemaach, datt dee Congé parental net transférabel soll sinn, datt de Stat virschreift: deen een d'Halschent an deen aneren d'Halschent. An eisen Ae geet dat ze wäit. De Stat huet esou eng Décisioun net ze huelen. Mir respektéieren d'Souveränitéit vun der Famill. Mir loossen der Famill déi Autoritéit, dee Choix selwer ze treffen.

Dowéinst ass dat och e fundamentale Kritikpunkt. Et gëtt e puer Artikelen an deem Gesetz, déi sech direkt oder indirekt op déi Transférabilitéit referéieren. Mir haten een Abléck envisagéiert, och nach e Choix séparé doriwwer ze froen. Et gëtt ze komplex, mir loossen dat sinn. Awer ech wëll däitlech aktéieren, datt mir déi Nettransférabilitéit hei kritiséieren. Et ass am Interessi vum Kand, datt d'Elteren - egal wéi een Elterendeel - kënne soulaang wéi méiglech bei em sinn.

An d'Regierung seet dat jo u sech selwer! Dir sot an Ärem Gesetz, et wär eng vun de Begrënnunge vun Ärem Gesetz, datt eng zolidd Relatioun geschafe gëtt tëschent Kanner an Elteren. Ma wann dat de Wonsch ass, wann dat Äert Zil ass, da freet ee sech natierlech, firwat Der et eigentlech heiansdo an der Praxis ausdrécklech verhënnert, datt et kann zu deem Lien kommen.

Och d'Bedeitung vun de Pappen ass mer net ganz kloer. Mir héieren ëmmer erëm: „Et solle méi Pappen doheem bleiwen", mä awer den Tenor ass ëmmer: Et solle méi Pappen doheem bleiwen u sech aus Grënn vun der Chancëgläichheet. Mä ass de Papp net selwer eng wichteg Bezuchspersoun vum Kand, onofhängeg vun der Carrière oder vum Beruff vun der Fra? Ass net och d'Roll vum Papp, d'Virbildfunktioun vum Papp, de Referenzpunkt vum Papp ganz wichteg an der Entwécklung vun engem Kand?

An en huet einfach eng Valeur propre, déi awer an deem Discours, deen d'Regierungskoalitioun hei féiert, dacks vergiess gëtt zugonschte vun der Carrière vun der Mamm. Dat ass eng legitimm Considératioun. Et ass awer och eng, déi an eisen Aen net duergeet.

Mir begréissen awer och an deem Sënn, datt déi Flexibilitéit hei am Gesetz ageféiert ass, déi et gescheetenen oder getrenntene Koppele méi einfach mécht, vum Congé parental ze profitéieren, datt do déi zwee Elterendeeler besser kënnen zu hirem Recht op de Congé parental kommen. Et ass am Interessi vum Kand, datt dat esou geschitt. An duerfir ënnerstëtze mer dat och.

Mir hunn eng Rei vu Considératiounen, déi mer och nach mussen hei ausdrécklech ernimmen. Eng ass och scho gesot ginn: Dat ass, datt den Drock vläicht méi grouss gëtt, fir méi e kuerze Congé parental ze huelen, wann een d'Wiel huet zwësche véier Méint a sechs Méint. Et ass an eisen Aen eng wichteg Fro, fir an dräi Joer, wa mer d'Evaluatioun maachen, ze kucken, wéi sech dat dann zäitlech agencéiert an ob wierklech net deen Drock ze vill grouss ass.

Dann ass nach eng aner Saach: Ech mengen och, datt d'Patronen heiansdo net genuch zu hirem Recht komm sinn. Wann een e fraktionéierte Congé parental hëlt, et geet ee véier Deeg an der Woch schaffen an dee fënneften Dag net, datt een dann de Kündigungsschutz huet wärend deene ganzen 20 Méint, déi da betraff sinn, dat schéngt eis och iwwerdriwwen ze sinn. Well wann ee wierklech e Feeler gemaach huet an et kann een awer weider mat Kündigungsschutz wärend enger laanger Zäit rechnen, dann ass dat eng Belaaschtung fir d'Betriber. Et kann op jidde Fall eng sinn.

An ech mengen, datt mer musse wuel op d'Rechter vun den Elteren uechtginn, zemools wa se de Congé parental zesummen huele sechs Méint oder véier Méint, datt hinnen do näischt ka geschéien. Mä an deem Fall vun dem fraktionéierte Congé parental misst een awer wierklech nach eng Kéier eng Reflexioun féieren, wéi een e Gläichgewiicht ka schafen tëschent de Rechter vun deem, deen de Congé parental hëlt, an och deene legitimme Suerge vun de Patronen, zemools a klenge Betriber, op där anerer Säit.

Dann hu mer nach déi Fro vun de Bankkreditter. D'Madamm Minister huet do gëschter en présence vu Kamera, Press a mat groussem Tamtam eng Deklaratioun ënnerschriwwen, an där näischt Neies steet. An do muss ee sech awer wierklech froen, ob hei net e bëssen eng Irreführung gemaach gëtt.

Et war ëmmer méiglech fir een, deen e Kreditt huet, bei seng Bank ze goen an ze soen: „Hei, ech setzen dee gär aus wärend enger gewëssener Zäit, d'Réckbezuelung vum Kreditt. Oder kommt, mir kucken, wéi mer dat kënne besser agencéieren, datt et op menge Revenue besser geet." Dat war ëmmer méiglech. An d'ABBL hat dat och schonn e puermol gesot. Et ass awer vun dëser Regierung eng Initiativ ugekënnegt ginn, wou schlussendlech eppes erauskomm ass, wat e scho gëtt! Dat geet net duer! Wann Der wierklech eppes hätt wëlle fir déi Leit maachen am Bezuch op d'Bankkreditter, dann hätte mer e bësse méi Imaginatioun vun der Regierung erwaart.

Ech wëll och nach vläicht e Wuert soen, well ech nach eng Minutt hunn, iwwert déi Propositiounen, déi d'CSV gemaach huet. Et waren zwou Kategorië vu Propositiounen. Dat eent, dat war, fir méi Flexibilitéit eranzekréien. Dat kënne mir als ADR ënnerstëtzen. Mir hunn déi Amendementer, fir op nach méi Flexibilitéit ze goen, och prinzipiell ënnerstëtzt. Et muss een natierlech kucken am Eenzelfall, wéi een dat da gesetzlech ausformuléiert, mä mat där Iddi, fir och méi laang Periode kënne Congé parental ze huelen, si mer am Prinzip d'accord, wéi gesot, well mer och ëmmer d'Interesse vum Kand op déi éischt Plaz setzen.

Déi aner Iddi vun der CSV, fir de Revenu de remplacement duerch eng Indemnitéit ze ersetzen, dat mécht eis scho méi Suergen; mir fannen et scho gutt, datt de Revenu de remplacement agefouert gëtt. Mä d'CSV huet dat argumentéiert mat där Suerg, et soll jiddweree fir d'Erzéiungsleeschtung gläichbehandelt ginn, dass d'Erzéiungsleeschtung vun deem engen a vun deem aneren d'selwecht wäert ass. Mä an hirer eegener Propositioun vun der CSV hu mer déi Rechnung net erëmfonnt!

Wann een an der CSV-Propositioun véier Méint oder sechs Méint Congé parental à temps plein hëlt, da verdéngt ee 64 Euro den Dag. Hëlt een en aacht Méint, dann huet een nach 48 Euro den Dag. An ech mengen, do war eng Kontradiktioun an der CSV-Propositioun selwer. Wann d'Leeschtung d'selwecht muss sinn, da muss se och gerechent op den Dag awer d'selwecht sinn, soss hëlt jo keen aacht Méint, wann en do pro Dag manner kritt wéi fir véier oder fir sechs Méint. Awer an der Richtung, fir méi Flexibilitéit eranzekréien, wéi gesot, do kënne mer op dee Wee matgoen.

Elo hunn ech Iech ugekënnegt am Ufank, wou ech Iech näämlech gesot hunn, wat mer als Virdeeler gesinn, datt mer prinzipiell ënnerstëtzen, datt de Congé parental besser ausgebaut gëtt, datt mer doranner vill Virdeeler gesinn, datt mer et op där anerer Säit bedaueren, datt esou vill Nodeeler awer och an dësem Gesetz sinn: datt mer näischt maache fir déi Leit, déi wëlle ganzdaags doheem bleiwen an iwwer eng laang Zäit wëlle bei hire Kanner Vollzäit doheem bleiwen, datt d'Interesse vun de Patronen net genuch gekuckt ginn, datt bei de Bankkreditter net vill geschitt ass, datt vläicht Pressioun op deen Eenzelne kann ausgeüübt ginn.

Alles dat considéréiert, hu mer décidéiert, dësen Text awer matzestëmmen. Mir wäerten de Congé parental wéinst senge Virdeeler matstëmmen, mä awer bei eiser Positioun bleiwen an och weider derfir kämpfen, datt déi Leit, déi

wëlle Vollzäit doheem bleiwen a sech ëm hir Kanner ganzdaags këmmeren, fir se ze erzéien... Fir déi kämpfe mer virun, mä dëst Gesetz stëmme mer awer och mat.

Ech soen Iech Merci.

Plusieurs voix.- Très bien!

M. Mars Di Bartolomeo, *Président.*- Merci och dem Här Kartheiser. An de leschten ageschriwwene Riedner ass den Här Marc Baum fir déi Lénk.

M. Marc Baum *(déi Lénk).*- Merci, Här President. D'Spriecher vun de Koalitiounsparteie sinn de Mëtten net midd ginn, d'Virzich vun dëser Reform an den héchsten Téin ze luewen an ervirzehiewen. An effektiv, mat dësem Gesetzesprojet ginn eng Rëtsch Verbesserungen un der Ausriichtung vum aktuelle Congé parental virgeholl, an dat, fir eis, virun allem an zwee Kärberäicher.

Éischtens an ugefaange bei der Indemnitéit vum Congé parental, déi kee fixe Montant méi soll sinn, mä ab elo eng Aart Zousaz-, Ersatzloun duerstelle soll. Äänlech wéi dat bei anere Revenus de remplacement de Fall ass, soll et en Ausgläich, wann och plafonéiert, fir d'Ënnerbriechung vun der klassescher Beruffscarrière sinn an domadder d'Méiglechkeet schafen, fir Beruff a Kannererzéiung méi einfach uneneen unzepassen, dëst am Intérêt vu béide Partner an enger Koppel.

An et gëtt sech an eisen Ae berechtegterweis erhofft, datt dëst e positiven Effekt op d'Beruffscarrière vu Frae wäert hunn, wéi och e weideren Ureiz fir Männer schaaft, fir sech verstäerkt ëm d'Kand këmmeren ze kënnen.

Deen Ersatzloun gëtt elo endlech och erëm un den Index gebonnen, respektiv den ieweschte Plaffong gëtt un d'Entwécklung vum Mindestloun ugepasst. Klëmmt de Mindestloun, esou klëmmt och de Plaffong vum maximale Betrag vum Ersatzloun. Domadder gëtt elo endlech déi komplett onsozial Desindexéierung vun der CSV/LSAP-Regierung vun 2006 erëm réckgängeg gemaach. Mir begréissen dat ausdrécklech.

Beim zweete Punkt, der Flexibilitéit, och do gëtt et formal Verbesserungen. De Congé parental kann elo bis zum Alter vu sechs, an net wéi virdru bis fënnef Joer ugefrot ginn. Déi zwee Eltere kënne gläichzäiteg de Congé parental huelen. A generell ginn d'Konditiounen, fir iwwerhaapt kënnen an de Genoss vun deem Congé parental ze kommen, vereinfacht.

Och wann dës positiv Verännerunge sécherlech net ze ignoréiere sinn, esou bleiwen dach awer an eisen Aen eng ganz Rëtsch kritesch Froen a kritesch Bemierkungen ze maachen, grad an deenen zwee Beräicher Flexibilitéit an Ersatzloun. Well ënnert deem Begréff „Flexibilitéit" kann ee ganz vill verstoen; Guddes a Schlechtes. Déi entscheedend Fro ass awer: Flexibilitéit fir wien? An dovunner net ze trennen: Wien décidéiert iwwert d'Flexibilitéit?

Mir wäerten an deenen nächste Wochen hei an der Chamber nach méi mat dëse Froen ze dinn hunn, besonnesch am Zesummenhang mat der Reform vum PAN-Gesetz. Well och do geet et ëm Flexibilitéit. Flexibilitéit, déi an deem Fall vum Salarié ofgefuerdert gëtt.

Bei dësem Projet hei, esou heescht et, soll et ëm d'Flexibilitéit fir de Salarié goen. Eng Flexibilitéit, déi et de Leit erméigleche soll, Beruff a Kannererzéiung besser mateneen ze verbannen. Also eng Iddi, där ee grondsätzlech nëmmen zoustëmme kann.

Wann ee sech elo awer den Text hei ukuckt, da stellt ee fest, datt et eigentlech just een neit Element vu Flexibiliséierung gëtt, dat e wierklecht Recht vum Salarié duerstellt, näämlech datt een de Congé parental plein temps net méi muss sechs Méint, mä och elo ka véier Méint huelen.

All déi aner Modeller vu Flexibilitéit, dat heescht hallef Deeg oder 20% manner schaffe respektiv véiermol ee Mount Congé parental huelen, sinn alleguer ëmmer gebonnen un den Accord vum Patron. Wann awer déi nei flexibel Méiglechkeete vum gudde Wëlle vum Patron ofhänken, da stelle se kee wierklecht Recht duer.

Iwwer all Wonsch vum Elterendeel op méi flexibele Congé parental décidéiert a leschter Instanz de Patron. Fir Beruff a Famill kënnen zesummenzebréngen, sinn d'Leit also weider vun den ekonomeschen Interessen oder den Desiderata vun de Patronen ofhängeg. Dëst kritiséiert och zu Recht d'Salariatskummer an hirem Avis zu dësem Projet a mengt, datt domadder déi eigentlech fortschrëttlech Iddi vun der Flexibiliséierung vum Elterecongé eigentlech schonns vun Ufank un hypothéquéiert gëtt. Si menge souguer - Zitat: «Ce qui va mettre en échec la réforme.»

Zougang zu dësen neien, flexibele Modeller, déi, wéi gesot, d'Zoustëmmung vum Patron brauchen, hu just déi Leit, déi een an net méi wéi ee Kontrakt hunn, an deenen hire Kontrakt méi wéi d'Halschent vun der Regelaarbechtszäit duerstellt. Leit, déi 40 Stonne schaffen, awer méi Aarbechtsverträg hunn, kënnen net vun dësen neie Mesurë profitéieren.

An anere Wierder heescht dat, datt weiderhin deen eenzege Modell, bei deem et kloer Rechter op Elterecongé gëtt, deen ass vum Congé parental plein temps. Grad do wollt d'Gesetz jo awer nei Weeër an nei Méiglechkeeten opmaache fir d'Elteren. An dëser Ambitioun gëtt den Text, an där heiter Fassung, net gerecht.

Weider Neierungen, déi sech och gutt unhéieren an eng positiv Flexibilitéit fir de Salarié duerstelle kéinten, sinn, éischtens, d'Erofsetze vun der Mindeststonnenzuel op zéng Wochestonnen, déi ee brauch, fir kënnen Urecht op de Congé parental ze hunn, an zweetens, d'Cumuléiere vu méi Aarbechtsverträg.

Dëst ass effektiv eng nei an an eisen Aen gutt Ouverture, déi de sozialen an aarbechtsweltleche Realitéite vu ganz villen, an och besonnesch jonke Leit entsprécht.

De Problem ass awer hei och erëm net nëmmen, datt Leit mat méi Aarbechtsverträg net däerfen op déi nei, flexibel Formen zréckgräifen, neen, fir iwwerhaapt kënnen de klassesche Congé parental à plein temps unzefroen, brauche se den Accord vun all hire Patronen.

Huele mer e Beispill: d'Carole. D'Carole schafft ugemellt als Haushaltshëllef bei dräi verschiddene Ménagen, soe mer, véier Stonnen d'Woch.

(Brouhaha)

Donieft geet d'Carole nach aacht Stonne bei eng kleng Entreprise botzen an hëlleft de Weekend…

(Brouhaha)

…sechs Stonnen an engem Restaurant als Aushëllef.

D'Carole geet also 26 Stonne bei fënnef verschidde Patrone schaffen. Mat dësem neie Projet kann d'Carole elo e Congé parental plein temps ufroen. Dat ass nei. An dat ass och gutt esou.

Den Hoken derbäi ass awer: D'Carole kritt dee just, wann all seng Patronen domadder averstane sinn! Et geet duer, datt ee vun hinnen, also ee vun deene fënnef, dat net wëllt. Dann ass et Esseg mam Carole sengem Wonsch, sech fir en halleft Joer just ëm säi Kand ze këmmeren.

Dëst Beispill weist, datt de Gesetzestext zwar gutt kléngt an och gutt Intentiounen huet, mä fir ganz vill Leit riskéiert, un de Realitéite vun der Aarbechtswelt ze scheiteren. An dobäi ass d'Carole geneesou wéi aner Leit, déi méi wéi een Aarbechtsvertrag hunn, eent, dat elo schonn onheemlech flexibel muss sinn, fir iwwert d'Ronnen ze kommen.

An dat ass de Paradox vun dësem Projet: Jee méi Flexibilitéit d'Leit duerch hir Aarbechtskonditioune mussen un den Dag leeën, desto gréisser sinn d'Schwieregkeeten, fir an de Genoss vun de positiven Elementer vun dësem Gesetz ze komme respektiv desto gréisser ass d'Ofhängegkeet vum Patron.

Äänleches gëllt och fir den Ersatzloun. Och wa mer de Prinzip vum Revenu de remplacement ausdrécklech begréissen, sou musse mer awer feststellen, datt et virun allem Leit mat niddrege Léin an/oder net vollen Tâchë sinn, déi riskéieren, manner ze kréien. Och hei rechent d'Salariatskummer vir, datt et fir déi Leit mat prekären Aarbechtsverhältnisser souguer partiell zu Verschlechterunge komme kann.

Här President, dëst Gesetz bréngt a wesentlechen Zich Verbesserungen, notamment wat d'Konzeptioun vum Ersatzloun ugeet, an och weider, wann och beschränkt Flexibilitéit fir béid Elteren. Duerfir wäerte mir dëse Projet och ënnerstëtzen.

Mir hätten eis awer gewënscht, d'Regierung wier net um hallwe Wee stoe bliwwen an hätt e wierklecht an duerchsetzbart Recht fir de Salarié op méi Flexibilitéit an dësem Projet verankert, grad och fir déi Leit, déi prekär Kontrakter hunn oder déi am Niddreglounsecteur beschäftegt sinn, well dat ass den eigentleche Problem an eisen Aen, an net, wéi d'Riedner vun der ADR oder vun der CSV gesot hunn, datt de Patron, d'Rechter vum Patron géifen ageschränkt ginn.

Eppes ass fir eis kloer: Eng wierklech besser Vereenbarkeet vu Beruff a Famill erreeche mer just duerch eng substanziell Reduzéierung vun der Regelaarbechtszäit. An duerfir géif et haut héich Zäit ginn.

Merci.

M. Mars Di Bartolomeo, *Président.*- Merci och dem Här Baum. An d'Wuert huet elo d'Familljeministesch, d'Madamm Corinne Cahen.

Prise de position du Gouvernement

Mme Corinne Cahen, *Ministre de la Famille et de l'Intégration.*- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, loosst mech fir d'Éischt och dem Rapporteur villmools Merci soe fir säin exzellente mëndlechen a schrëftleche Rapport. Och all de Riedner vun haut géif ech nawell gäre Merci soen. An ech mengen, dass déi Rieden, déi mer haut héieren hunn, ganz gutt reflétéieren, wéi et an der Chamberskommissioun war, näämlech extrem interessant, e ganz flotten Austausch par rapport zu dësem Gesetzestext. An dofir soen ech och der ganzer Kommissioun villmools Merci, well mir hunn alleguer sécher och nach vill bäigeléiert.

De leschte Weekend hunn ech e Sondage gelies aus Däitschland, wou gesot ginn ass, dass 70% vun de Männer an 69% vun de Fraen der Meenung sinn, dass d'Kannerkréie fir Fraen en „Karrierekiller" ass. 70%, dat sinn der jo awer nawell relativ vill. An dat däerf jo awer haut net méi de Fall sinn!

Mir hunn et héieren haut: D'Gesetz vum Congé parental geet op 1999 zréck, an ech kann Iech soen, dass 1999, och nach am Joer 2000, 2001 an esou weider, d'Fraen och ganz schif bekuckt gi sinn an hirer Entreprise, wa se gesot hunn, si géifen de Congé parental huelen. Haut ass et esou, dass et zur absolutter Normalitéit gehéiert, dass d'Fraen de Congé parental huelen, mä dass leider awer ëmmer nach d'Männer schif bekuckt ginn, wa se soen, si géifen de Congé parental huelen.

Mä mir gesinn awer, dass an deene leschte 17 Joer e ganz grousse Wee gemaach ginn ass an der Mentalitéit vu jiddwerengem, vun all de Leit, vun den Entreprisen a vun de Salariéen, vun den Aarbechtskolleegen. An ech sinn extrem zouversiichtlech, dass mer dee Wee wäerte weidergoen an dass och an Zukunft d'Männer net méi wäerte condamnéiert ginn oder iergendwéi komesch agestuuft ginn, wa si décidéieren, de Congé parental ze huelen.

Dofir hu mer och décidéiert, de Congé parental ze reforméieren, justement fir dass en éischter de Besoine vun deene jonken Elteren entsprécht an dass si och méi Zäit mat hire Kanner kënne verléieren… verbréngen!

(Hilarité)

Mir haten…

(Hilarité)

Ech war scho bei mengem nächste Gedanken.

(Interruption)

Ech war scho bei mengem nächste Gedanken. Bon, mir wëssen, mir hunn et och haut héieren, dass 1999 de Congé parental eng aarbechtsförderndd Mesure war. A mir wëssen och haut, dass dat iwwerhaapt net gegraff huet. Et sollt am Fong esou sinn - an dat war deemools de Minister Biltgen, deen dat Gesetz hei an d'Chamber bruecht huet -, et sollt esou sinn, dass doduerch, dass d'Leit sechs Méint doheem bleiwe mam Congé parental, dann anerer sollten agestallt ginn, an doduerch sollt de Chômage am Fong geholl bekämpft ginn. Dat ass awer ni esou gewiescht, well ganz dacks sinn déi Leit iwwerhaapt net ersat ginn. A ganz dacks eben ass de Chômage ganz sécher doduerch net erofgaangen.

Mir hunn et och héieren: Et goufen ze streng Ausgangspositiounen. Dat heescht, et huet ee mussen op d'mannst 20 Stonne beim nämlechte Patron schaffen, fir iwwerhaapt kënnen de Congé parental ze huelen. Vill Leit konnte sech de Congé parental net leeschten, ebe wéinst deem finanziellen Aspekt. Si haten dacks en décke Prêt lafen - oder hunn dacks en décke Prêt lafen -, fir hiert Appartement, hiert Haus ze bezuelen. An da war dat hinnen och dacks vill ze rigid: ebe sechs Méint ganz oder zwielef Méint hallef. An et gouf näischt dotëschent. Et gouf näischt, wat e bësse méi ugepasst war un dat, wat si gebraucht hunn.

Grad Leit mat engem ganz gudde Schoulofschloss konnte sech de Congé parental net leeschten. An da Leit, déi déi Kritären net erfëllt hu vun, wéi gesot, 20 Stonne bei engem Patron schaffen - ech ginn do just ee Beispill: eng Botzfra, déi dräi verschidde Patronen huet a bei jiddwerengem zéng Stonne schafft -, konnte bis elo de Congé parental net huelen a wäerten en awer vum 1. Dezember dëst Joer un dann och kënnen huelen.

Ech sinn immens frou iwwert déi Gespréicher, déi mer haten, souwuel am CPTE wéi och an der Tripartite. Déi hu gewisen, dass jiddwereen am Fong geholl wierklech eng Reform vun dësem Congé parental wollt, souwuel d'Sozialpartner alleguer wéi och d'Regierung. An ech muss soen, dass wierklech e grousst Versteesdemech war op Säite vum Patronat. Si wëssen och haut, dass d'„work-life balance" extrem wichteg ass, fir gutt Mataarbechter ze kréien an och gutt Mataarbechter ze halen. A si soen eis dat jo och!

Si soe regelméisseg, dass haut de Wonsch vu jonke Leit, déi bei si schaffe kommen, e ganz aneren ass wéi dee viru 15 oder 20 Joer. Jonk Leit froen dacks: Mä wéi ass da meng „work-life balance" hei? A mir wëssen och, dass natierlech déi „work-life balance" respektiv dat, wat d'Leit brauchen, déi jonk Elteren, absolutt variéiert mam Alter vun de Kanner. Si wëlle méi Zäit, wann d'Kanner ganz kleng sinn. Si wëllen dënschdes, donneschdes mëttes fräi, dacks, wann d'Kanner an der Primärschoul sinn. A si hunn nach aner Besoinen, wann d'Kanner bis méi grouss sinn.

Bon, mat dëser Reform wäerte mer dann zwou Saachen aféieren, näämlech de Fait, dass d'Leit vill méi flexibel de Congé parental kënnen huelen - si hunn d'Wiel tëschent ville Congés parentaux, dat hu mer och de Mëtteg héieren -, an dann natierlech de Revenu de remplacement, deen d'Indemnitéit wäert remplacéieren. A mir wëssen, dass et genau d'Kombinatioun vu béidem ass, wat d'Eltere wäert incitéieren, méi Zäit bei hire Kanner ze bleiwen.

E klengt Beispill just: Een, deen zum Beispill 20% Congé parental wäert huelen, dee verléiert jo net vill. Deen huet 80% Revenu nach ëmmer an e kritt seng 20% bis op eng Héicht vun 3.200 Euro, wann een dat op 40 Stonnen d'Woch héichrechent, nach vum Stat bezuelt. An et gëtt, wéi gesot, de Leit d'Méiglechkeet, méi Zäit mat hire Kanner ze verbréngen.

An och, wann dacks gesot gëtt, dass déi Flexibilitéit fir d'Patrone ganz schwiereg ass, esou erlaben ech mer awer hei als Expatron ze soen, dass och do all Entreprise aneschters funktionéiert. An och do géif ech nawell gär e Beispill haut ginn. Wann ee sechs Méint net do ass, dann ass en net do. Entweder kritt een e remplacéiert oder meeschtens kritt een en net remplacéiert, well een net déi richteg Persoun fënnt, respektiv bis een déi ugeléiert huet, ass deen aneren nees do.

Mä kommt, mir huelen emol einfach d'Beispill vun engem Coiffeurssalon. Mir wëssen alleguer, dass d'Coiffeurssalone ganz dacks freides a samschdes déi décksten Deeg hunn, dann, wann déi meeschte Clienten do sinn. Ech gesinn, e puer, déi wéineg Hoer hunn, fuere sech schonn iwwert de Kapp.

(Hilarité)

Mä et ass dach fir e klenge Coiffeurssalon dacks méi vu Virdeel, wann e Coiffeur oder eng Coiffeuse een Dag d'Woch net do ass, sprréch dënschdes oder mëttwochs, an dann awer de Weekend, ebe wa vill ze dinn ass, präsent ass, wéi wann en einfach sechs Méint oder véier Méint guer net do ass.

D'Flexibilitéit, dat wëll ech och eng Kéier hei soen, dat ass en Accord, dee mer mat de Sozialpartner haten. D'Flexibilitéit, déi ass verhandelt ginn, souwuel mat de Patrone wéi och mat de Gewerkschaften.

An d'CSV mengt, et hätt ee misse méi wäit goen. Jo, mä dëst ass - mir si voll an engem Prozess dran -, dëst ass ee Schratt. Et kann een och méi wäit goen. Mä wann een en Accord huet mam Patronat a mat de Gewerkschaften, dann huet een deen als Regierung och gefällegst anzehalen! An dofir soen ech souwuel de Gewerkschafte wéi och dem Patronat villmools Merci, dass mer deen Accord konnte fannen, well e wierklech fir d'Kanner ass a fir d'Kand am Mëttelpunkt ze hunn, fir dass d'Eltere méi Zäit mat hire Kanner kënne verbréngen.

Mir hunn och héieren: De Congé parental, deen zweete Congé parental wäert ee kënnen huele bis d'Kand sechs Joer al ass. Dat heescht, och dat ass eng substanziell Ännerung par rapport zu deem, wat et elo gëtt.

Ech géif och gär, Här President, der Zukunftskeess villmools Merci soe fir all déi Aarbecht, déi si am Hannergrond am Moment mécht. Vläicht e klengen Appell, dass déi jonk Elteren - a mir wësse jo, wéi vill Maile mer am Moment alleguer kréien - net alleguer mateneen op d'Zukunftskeess uruffen. Ech kann do de Site recommandéieren: www.cae.lu.

An da kann ech och vläicht soen, dass ab dem 1. November scho virgedréckt Formulairë wäerten disponibel si fir déi Leit, déi nach wéilte vum neie Congé parental profitéieren an awer hir Demande virdru schonn erageschéckt hunn. Da brauche se dat just auszefëllen a mat Accusé de réception eranzeschécken. An natierlech wäert d'Zukunftskeess och nach Informatiounsversammlungen doruechter maachen. Dat heescht, jiddweree wäert informéiert ginn. Et huet kee Wäert, dass jiddweree gläichzäiteg dann dohinner urifft.

Also ech sinn der Meenung, dass dëst e ganz wichtege Meilesteen ass an der Familljepolitik. Et ass eng Familljepolitik fir d'Leit. Et ass eng Familljepolitik fir d'Elteren. An et ass virun allem eng Familljepolitik, déi nom Besoin vun de Kanner kuckt.

A mir fuere virun an deem Prozess, well et sinn nach aner Gesetzer um Instanzewee: Congé extraordinaire, Congé pour raisons familiales, d'Congé d'allaitement. An ech mengen, dass et wichteg ass, dass een d'Sensibiliséierungsaarbecht weidermécht, dass een d'Patrone sensibiliséiert, dass een och seet: „Okay, Dir musst jo net dee flexibele Congé parental accordéieren."

Mä ech bleiwen iwwerzeegt dervun, dass dee flexibele Congé parental fir d'Patronen extrem interessant wäert sinn, op d'mannst esou interessant wéi fir hir Salariéen. A mir wëssen alleguer, dass, wann d'Salariéen zefridde sinn, da funktionéiert d'Entreprise natierlech och vill besser. Et ass immens wichteg, dass d'Leit kënnen d'Beruffsliewen an d'Privatliewen, d'Familljeliewe matenee kombinéieren.

An ech géif net wëllen ophalen hei, Här President, ouni awer nach ze zielen, dass, wéi ech 2009 Membre élu gouf vun der Chambre de Commerce, do hat an där éischter Plénière deemools d'Chambre de Commerce am Fong geholl un d'Regierung - un déi deemoleg, et ware jo just Wahlen -, un déi deemoleg nei Regierung Recommandatiounen ausgeschafft. An do stoung ënner anerem dran, dass d'Chambre de Commerce der Meenung wär, dass de Congé parental einfach misst op dräi Méint reduzéiert ginn.

An ech hu mer dunn erlaabt, als ganz neie Membre élu an der Chambre de Commerce, d'Wuert ze froen an deemools schonn ze soen, dass een dat awer vill méi differenzéiert misst kucken an dass een emol vläicht misst no de Besoine souwuel vun de Leit wéi och vun de Betriber kucken an dass een dat vill méi flexibel misst handhaben. Dat war viru siwe Joer!

Ech mengen, d'Chambre de Commerce huet e ganz, ganz wäite Wee gemaach zanterhier. Mir alleguerten! An esou ass dat eben: D'Welt evoluéiert a mir probéieren natierlech, d'Gesetzer un dat unzepassen, wat d'Leit brauchen, wat d'Famillje brauchen a wat d'Kanner brauchen.

Mir spueren net an der Familljepolitik. Mir investéieren an d'Kanner an an d'Familljepolitik. Ech mengen, mir schaffen un der Zukunft vum Land. A wat ass d'Zukunft, wann et net eis Kanner sinn? Ech soen Iech Merci.

Plusieurs voix.- Très bien!

M. Mars Di Bartolomeo, *Président*.- Merci och der Madamm Minister. Domat si mer um Enn vun eisen Diskussiounen a mir kënnen zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 6935 iwwergoen.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 6935 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmmung fänkt un. Fir d'Éischt déi perséinlech Stëmmen. Dann d'Procuratiounen. D'Ofstëmmung ass elo ofgeschloss.

De Projet de loi 6935 ass mat 37 Jo-Stëmmen, bei 23 Abstentiounen ugeholl.

Ont voté oui: MM. Marc Angel, Frank Arndt, Alex Bodry, Mmes Taina Bofferding, Tess Burton, M. Yves Cruchten, Mme Claudia Dall'Agnol, MM. Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen, Mme Cécile Hemmen et M. Roger Negri;

MM. André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, M. Eugène Berger, Mme Anne Brasseur, M. Lex Delles, Mme Joëlle Elvinger, MM. Gusty Graas, Max Hahn, Alexander Krieps, Claude Lamberty, Edy Mertens et Mme Lydie Polfer;

MM. Claude Adam, Gérard Anzia, Henri Kox, Mmes Josée Lorsché, Viviane Loschetter et M. Roberto Traversini;

MM. Gast Gibéryen, Fernand Kartheiser et Roy Reding;

MM. Marc Baum et David Wagner.

Se sont abstenus: Mmes Diane Adehm, Sylvie Andrich-Duval, Nancy Arendt, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Mme Martine Mergen, M. Paul-Henri Meyers, Mme Octavie Modert, MM. Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Gilles Roth, Marco Schank, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler, Michel Wolter et Laurent Zeimet.

Ass d'Chamber bereet, d'Dispens vum zweete verfassungsméissege Vott ze ginn?

(Assentiment)

Merci. Dann ass dat esou décidéiert.

Motion 1

A mir si saiséiert mat enger Motioun, déi, souwäit ech gesinn, vun alle Fraktioune respektiv Sensibilitéiten ënnerschriwwen ass. Ech mengen, d'Motioun ass motivéiert gi vum Rapporteur. Gëtt et nach eng Wuertmeldung zu der Motioun, déi d'Unanimitéit schéngt ze maachen tëschent de Fraktiounen an de Sensibilitéiten?

Da géif ech proposéieren, dass mer géife mat Handophiewen iwwert d'Motioun ofstëmmen.

Vote sur la motion 1

Wien domat d'accord ass, ass gebieden, d'Hand ze hiewen.

Géigeprouf: Wien ass dergéint?

Enthalungen?

Also ass déi Motioun, déi de Bilan no dräi Joer freet, unanime ugeholl. Ech soen Iech Merci.

13. Motion de M. Fernand Kartheiser relative à la langue luxembourgeoise

Da wollt ech der Chamber d'Fro stellen, vu dass mer mat enger Motioun saiséiert gi sinn am Ufank vun der Sëtzung, wat mer mat där Motioun solle maachen.

Den Här Bodry freet sech d'Wuert dozou. Här Bodry, Dir hutt d'Wuert.

M. Alex Bodry *(LSAP)*.- Jo, Här President, Dir Dammen an Dir Hären, mech stéiert manner de Contenu vun der Motioun, och wann ech net mat allem averstane sinn, wat drasteet, wéi den Zäitpunkt vun där heiter Motioun.

Momentan gëtt et eng Petitioun, déi leeft nach ëmmer. D'Petitioun 698, déi genau dat doten zum Sujet huet, déi leeft momentan nach ëmmer, kann nach ënnerstëtzt gi bis de 24. Oktober. Duerno - iwwer 14.000 Leit, déi déi Petitioun ënnerstëtzen! - wäerte se hei geféiert gi vun der Chamber.

Ech géif et aus Respekt virun deene Leit, déi déi Petitioun lancéiert hunn, a virun allem virun deene ville Leit, déi déi Petitioun ënnerstëtzen, net gutt fannen, dass mer elo géifen, éier mer déi Leit ugehéiert hunn, éier mer eis Prozedure vun der Petitioun hei duerchgezunn hunn, hei eng Ofstëmmung maachen an der Chamber iwwer Konklusiounen, déi am direkten Zesummenhang sti mat deem Sujet, dee vun der Petitioun hei opgeworf ginn ass.

Well, Här Kartheiser, Dir wësst och, déi heite Positioun hätt Der gradesou gutt kënne virun zwee Joer hei an der Chamber erabréngen, wéi Der selwer eng Interpellatioun zu deemselwechten Thema hat. Dat hutt Der net gemaach. Dir maacht et elo am Zesummenhang mat der Petitioun.

Duerfir géif ech hei proposéieren, dass mer aus Respekt virun der Prozedur vun der Petitioun net an dësen Deeg hei géifen driwwer ofstëmmen, mä dass mer dat géife reportéieren op en Datum, eng ëffentlech Sitzung nodeem mer all déi Leit héieren hunn, déi déi Petitioun eragereecht hunn. Ech mengen, déi Leit verdéngen deen dote Respekt.

Plusieurs voix.- Très bien!

M. Mars Di Bartolomeo, *Président*.- Merci fir déi Propositioun. Dozou Stellungnamen? Den Här Wiseler.

M. Claude Wiseler *(CSV)*.- Merci, Här President. Ech mengen, datt den Här Bodry hei eng ganz räsonabel Propositioun gemaach huet, déi eigentlech eis Ënnerstëtzung fënnt. Ech fannen, datt mer déi Diskussioun...

Une voix.- Mir versti guer näischt.

M. Claude Wiseler *(CSV)*.- Da waart, elo héiert Der.

(Hilarité)

Plusieurs voix.- Jo.

M. Claude Wiseler *(CSV)*.- Ech fannen, datt den Här Bodry eng...

(Interruption)

Ech fannen, datt den Här Bodry eng ganz räsonabel Propositioun hei gemaach huet. Déi Diskussioun kréie mer souwisou, mengen ech, hei an der Chamber am Kader vun där Diskussioun, déi mer mussen, éischtens, mat de Pétitionnairë féieren. An duerno schéngt et mir absolutt evident ze sinn, datt mer och hei an der Chamber selwer eng Diskussioun iwwert déi Thematik do wäerte féieren, soudatt ech déi Propositioun do nëmme kann ënnerstëtzen.

M. Mars Di Bartolomeo, *Président*.- Merci. Den Här Berger.

M. Eugène Berger *(DP)*.- Merci, Här President. Zum Inhalt wëll ech mech de Moment net äusseren. Mä effektiv ass eigentlech de Punkt deen, datt et de Moment net dee richtege Moment ass, fir doriwwer ze diskutéieren an ofzestëmmen, well mer eben, et ass scho gesot ginn, fir d'Éischt sollen déi Leit unhéieren, déi déi Petitioun lancéiert hunn. Duerno kënne mer dat dann natierlech hei an der Chamber maachen. Duerfir ënnerstëtze mir och déi Propositioun, déi gemaach ginn ass.

M. Mars Di Bartolomeo, *Président*.- Merci och dem Här Berger. Dann d'Madamm Loschetter. Zu Wuert gemellt huet sech och den Här Kartheiser.

Madamm Loschetter.

Mme Viviane Loschetter *(déi gréng)*.- Här President, et ass alles gesot.

M. Mars Di Bartolomeo, *Président*.- Merci, Madamm Loschetter. Ech géif vläicht de Krees zoumaachen an dann d'Wuert dem Auteur ginn. Den Här Wagner kritt et nach virdrun.

M. David Wagner *(déi Lénk)*.- Merci. Jo, mir géifen eis och der Propositioun vum Här Bodry ralliéieren. Ech mengen, et muss ee fir d'Éischt emol och d'Diskussioun féieren am Hearing, deen dës Petitioun déclenchéiert huet. Dat soen ech ëmsou méi, well ech och nach Member vun der Petitiounskommissioun sinn. Ech mengen, dat wär och eng Fro vu Respekt géigeniwwer vum Pétitionnaire. An da kënne mer dat a Rou weiderhin diskutéieren.

M. Mars Di Bartolomeo, *Président*.- Merci dem Här Wagner. Den Här Kartheiser, deen eis seet, wat e vun de Virschléi hält.

M. Fernand Kartheiser *(ADR), auteur*.- Villmools Merci, Här President. Jo, mir hunn an de leschten Deeg ganz vill iwwert d'Lëtzebuerger Sprooch héieren an ech mengen, et war vun eiser Säit aus ni interpretéiert ginn, datt all déi Leit, déi sech elo zu der Wichtegkeet vun der Lëtzebuerger Sprooch äusseren, domadder net genuch Respekt géintiwwer de Pétitionnairë gewisen hätten.

Et ass an eisen Aen ëmmer eng gutt Geleeënheet an ëmmer e gudden Zäitpunkt, wann ee sech fir d'Lëtzebuerger Sprooch asetzt. A mir kënnen awer och gär nach déi Zäit waarden, bis mer déi Unhéierung hei an der Chamber haten.

Ech géif just proposéieren, Här President, wann ech d'Interventioune vu menge Kolleegen hei richteg interpretéieren, datt se sech net géifen opposéieren, géife mer hei proposéieren, datt Der vläicht déi Motioun dann op den Ordre du jour vun der éischter ëffentlecher Sëtzung setzt, nodeem déi Unhéierung geschitt ass. Ech mengen, dann hu mer jo dat respektéiert, wat hei proposéiert ginn ass a mir hätten deen Abléck och déi Garantie, datt mer déi kleng zäitlech Verlagerung net allze wäit no hannen drécken.

Wa mer eis kéinten dorop eenegen, mengen ech, wiere mer ganz frou an dankbar. Merci.

M. Gast Gibéryen *(ADR)*.- Dat däerft kee Problem sinn!

M. Mars Di Bartolomeo, *Président*.- Ech mengen, all d'Membere vun der Presidentekonferenz hunn dee Wonsch matkritt a si wäerten zum gegebenen Zäitpunkt, wa mer den Ordre du jour fixéieren, dorop zréckkommen.

(Interruption par M. Fernand Kartheiser)

Jo, Dir hutt jo och en Observateur an der Presidentekonferenz, dee sech dann zum Echo vun Ärem Wonsch wäert maachen. Dat gesot, géif ech mengen, dass hei jo dann Unanimitéit ass, fir dat esou ze maachen. Ass dat esou?

(Assentiment)

Merci. Da maache mer dat esou.

Da géife mer zum nächste Punkt vun eisem Ordre du jour iwwergoen. Dat ass de Projet de loi 7059, deen de Paräisser Accord iwwert de Klimaschutz soll hei bei eis ëmsetzen. D'Riedezäit ass nom Modell 1 festgeluecht an d'Wuert huet direkt de Rapporteur, den honorabelen Här Henri Kox.

14. 7059 - Projet de loi portant approbation de l'Accord de Paris sur le changement climatique, adopté à Paris, le 12 décembre 2015

Rapport de la Commission de l'Environnement

M. Henri Kox *(déi gréng), rapporteur*.- Merci, Här President, fir d'Wuert. Wéi virdrun d'Familljeministesch beim Gesetz iwwert de Congé parental gesot huet, dass et e Meilestee wär fir d'Lëtzebuerger Familljepolitik, esou kann ee sécherlech behaapten, dass dëst Gesetz, wat mer hei elo um Ordre du jour hunn, e Meilestee praktesch fir d'Weltgemeinschaft wäert sinn. Et ass e wichtegen a richtege Schratt fir eis Kanner, awer och fir eis Kandskanner. Et kéint ee souguer den Neil Armstrong zitéieren, wéi e gesot huet, e klenge Schratt hei fir eist Land, wa mer dëst votéieren, mä e ganz grousse Schratt fir d'Mënschheet!

(Mme Simone Beissel prend la présidence.)

Dëse Projet de loi huet als Finalitéit, wéi virdru vum President gesot, den Accord vu Paräis ze ratifizéieren, deen den 12. Dezember 2015 op der COP21 ugeholl gouf. Wat ass d'COP21? Dat ass d'Convention-cadre des Nations Unies sur les changements climatiques vun der Weltgemeinschaft, déi sech mat der Klimaproblematik beschäftegt, déi mer haut eben, wéi gesot, solle ratifizéieren.

D'Konventioun selwer gouf vu Lëtzebuerg den 22. Abrëll 2016 schonn ënnerschriwwen, an dëst um Jour de la Terre, an dëst net eleng vun nëmme Lëtzebuerg, mä vun 175 Parteien, dat heescht vun 174 Länner an der Europäescher Kommissioun, déi als eng Partei duergestallt gëtt.

Dësen Accord, dee fir mech e weltëmfaassende Vertrag ass, wou praktesch all d'Länner am Boot sinn, ass e ganz wichtegen Accord. An ech wéilt do gären de Laurent Fabius zitéieren, dee vun engem „accord universel" iwwert de Klima geschwat huet. En huet eng Rei Adjektiver genannt, fir dësen Accord ze beschreiwen, an e seet: „Dësen Accord ass differenzéiert, dësen Accord ass gerecht, dësen Accord ass nohalteg, dësen Accord ass dynamesch, dësen Accord ass équilibréiert an dësen Accord ass juristesch bindend fir eis Länner alleguerten."

Wéi eng Ziler huet dësen Accord ze erfëllen a wéini trëtt dësen Accord a Kraaft? Ziler ginn et der dräi. Dat Wichtegst ass dat, fir de Weltklima op eng Temperatur vu maximal 2 Grad Erhéijung ze begrenzen, voire op 1,5 Grad hinzesteieren. Dëst geet nëmmen, wa mer alleguerten zesummen an engem Boot sinn. Dofir ass all Land opgefuerdert, eng Rei vu Moossnamen ze maachen, an all Land ass gefuerdert, eng Rei vu Reduktiounsmoossnamen a senger Politik ze definéieren.

An dat Drëtt, vläicht och eent vun de wichtegsten Ziler, dat ass de finanziellen Engagement: de finanziellen Engagement insbesondere vun den héichentwéckelte Länner vis-à-vis vun den Drëttweltlänner, déi sech drop accordéiert hunn, fir bis 2020 100 Milliarden Euro ze sammelen..., 100 Milliarden Dollar ze sammelen. Ee Moment wann ech gelift. 100 Milliarden Dollar bis 2020 ze sammelen!

A fir Lëtzebuerg bedeit dat, dass mir eisen Accord schonn op 35 Millioune ginn hu bis 2020, fir de finanziellen Ausgläich tëschent den ënnerentwéckelte Länner an den héichentwéckelte Länner ze maachen.

E klengen Historique vläicht iwwert déi ganz Accorden, well da gëtt ee sech der Bedeitung méi bewosst iwwert déi Schnellegkeet, déi mer awer hei fäerdegbruecht hunn, fir den Accord vu Paräis elo ze ratifizéieren.

Déi éischt Konferenz war scho laang, viru 24 Joer, dat war den 13. Juni 1992 zu Rio de Janeiro, wou déi éischte Kéier iwwert d'Begrenzung vun der Temperatur, vun dem Ausmooss vun der Klimaverännerung diskutéiert gouf. Et huet gedauert bis 1997, wou de Kyoto-Accord definéiert gouf. Dat war déi drëtt Reunioun vun der COP. Dofir gouf déi deemools COP3 genannt.

Den Accord vu Kyoto huet awer nach bis 2005 gebraucht, fir a Kraaft ze trieden, an en huet sech an zwee Deeler opgespléckt. Dat ass eng Kéier eng éischt Period, déi ass gaange vun 2008 bis 2012, an déi zweet Period, déi ass de Moment amgaangen ëmgesat ze ginn an déi geet vun 2013 bis 2020. Am Ënnerscheed awer zu Paräis hu beim Kyoto-Accord nëmmen... oder d'Emissiounen, déi e berücksichtegt huet, stellen awer nëmme 15% duer. 85% vun den Emissioune vun deene Länner, déi ganz héich Emissioune maachen, sinn näämlech net beim Kyoto-Accord derbäi gewiescht!

Wou sti mer elo bei der Ratifikatioun? Do kënne mer soen, dass mer et gepackt hunn! Gepackt, well d'Europäesch Kommissioun, oder d'europäesch Ëmweltministeren de Freideg virun enger Woch driwwer diskutéiert hunn, dass se den Accord wëlle ratifizéieren. D'Europäescht Parlament huet et genau virun enger Woch gemaach. An dat war de Startschoss, fir kënnen dësen Accord ëmzesetzen. Well den Accord huet zwou Bedéngungen: Et musse 55 Länner vun der Welt den Accord ratifizéiert hunn a 55% vun all den Emissioune musse vun deene 55 Länner gedeckt sinn.

Doduerch, dass d'Europäescht Parlament d'lescht Woch ënnerschriwwen huet an och ratifizéiert huet, sinn haut - oder op dem Stand vum 6. Oktober - 74 Länner, déi dësen Accord ratifizéiert hunn a si ëmfaassen am Ganzen 58,8% vu sämtlechen Emissiounen, déi ausgestouss sinn. Domadder kann dësen Accord a Kraaft trieden, näämlech 30 Deeg duerno, an dat ass laut der UNO de 4. November, wou dë-